

NAJAARSNOTA 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding en leeswijzer	3
1. Veiligheid	8
2. Bereikbaarheid	9
3. Economie & Werkgelegenheid	10
4. Leefbaarheid & Voorzieningen	11
5. Sociaal Domein & Volksgezondheid.....	13
6. Ruimtelijke Ordening, Wonen & Duurzaamheid	17
7. Burger & Bestuur	18
8. Bedrijfsvoering	19
9. Algemene Dekkingsmiddelen	20
10. Reservemutaties.....	21
Mutaties op kredieten	22
Grote Projecten	25
Paragraaf Coronacrisis.....	35
Paragraaf Aardbevingen.....	40
Bijlagen.....	41
Mutaties Najaarsnota 2020.....	42

Inleiding en leeswijzer

Deze Najaarsnota is de tweede bestuursrapportage van dit jaar. Deze nota is geen beleidsinhoudelijke voortgangsrapportage, maar voornamelijk een financiële bijstelling van de budgetten in de aanloop naar de rekening 2020. De voorgestelde mutaties in deze nota bestaan uit verschillende voordelige en nadelige bijstellingen. Per saldo presenteren we een negatief saldo van bijna € 2,4 miljoen.

In tegenstelling tot voorgaand jaar, doen wij u in deze nota geen voorstel voor het overhevelen van incidentele budgetten die in 2021 benodigd zijn voor de uitvoering van de onderliggende werkzaamheden. Wij zullen in het begin van 2021 een separaat voorstel aan u voorleggen met daarin de over te hevelen budgetten naar 2021. Achterliggende reden ligt in de betrouwbaarheid van de voorstellen voor overheveling. In 2019 hebben we geconstateerd dat een beoordeling in oktober leidt tot erg veel bijstellingen en correcties bij de vaststelling van de jaarstukken.

In november is de begroting 2021 vastgesteld met een actualisatie van onze beleidsplannen. In de laatste fase van de opstelling van de begroting is ook reeds gestart met de opstelling van deze najaarsnota. Om te voorkomen dat we de beleidsteksten uit de begroting herhalen en gezien de korte tijd die er zit tussen de begroting en de najaarsnota, is er in de nota P&C uit 2018 voor gekozen de najaarsnota een technisch karakter te geven. Concreet betekent dit dat we ons concentreren op de benodigde bijstellingen van de budgetten in 2020, met een korte toelichting op de achterliggende oorzaken. Dit doen we ook in de aanloop naar de opstelling van de jaarstukken over 2020.

In de begroting 2021 zagen we twee thema's die een groot effect op het begrotingssaldo hadden. Dat waren de ontwikkelingen in met name de Jeugdzorg (Verblijf) en de WMO. Deze ontwikkelingen zien wij uiteraard ook terug in deze najaarsnota. In de begroting 2021 hebben we taakstellende bezuinigingen op genoemde terreinen opgenomen, die het effect beperkten. Voor het lopende jaar zal dat echter niet mogelijk zijn. Als gevolg daarvan is het effect op het begrotingssaldo van 2020 fors.

Uiteraard zijn er ook veel kleinere afwijkingen opgenomen, zoals dat gebruikelijk is in de najaarsnota. In de nota sorteren we immers voor op de jaarstukken van 2020. Budgetafwijkingen die we nu constateren, stellen we zoveel mogelijk bij. Hierdoor zullen de afwijkingen in de jaarstukken beperkter van omvang zijn.

In de onderstaande tabel ziet u een samenvatting van de ontwikkeling van het begrotingssaldo voor het huidige boekjaar:

Ontwikkeling begrotingssaldo 2020	
Bedragen x € 1000,-	
Primitieve begroting	6
Saldo voorjaarsnota	-4.116
Saldo najaarsnota	-2.395
Saldo na najaarsnota	-6.505

In de bovenstaande tabel ziet u dat het licht positieve saldo van de primitieve begroting door de mutaties uit de voor- en najaarsnota is omgeslagen in een fors verwacht tekort. Bij de voorjaarsnota zagen we dat oplopende tekorten in de Jeugdzorg, de inkomensregelingen en de OZB de tekorten deden oplopen. Deze tekorten waren opgenomen in het perspectief voor de Bouwstenennotitie. Middels het daar gepresenteerde maatregelenpakket moeten we in staat zijn de financiën in de komende jaren weer in evenwicht te krijgen,

Bij de begroting 2021 meldden wij u dat de tekorten voor de Jeugdzorg en de Wmo verder oplopen. In de begroting hebben we daarom een aantal aanvullende bezuinigingstaakstellingen opgenomen op met name de Jeugdzorg. Deze maatregelen zullen nog moeten worden ingevoerd en zullen in 2020 nog geen effect hebben. Daardoor ziet u in deze nota een effect op ons begrotingssaldo.

In de onderstaande tabel ziet u de belangrijkste mutaties uit de voorliggende nota:

Samenvatting mutaties najaarsnota		
Bedragen x € 1000,-		
Voordelig:		
Verlaging Dotatie Ondernemersfonds	450	
Bijstand	381	
Gemeentefonds (niet corona en taakmutaties)	322	
Peuterspeelzalen	200	
Sociaal Cultureel Werk	112	
Veilig Thuis	105	
ICT	87	
Accountantscontrole	86	
Treasury	85	
Overige mutaties per saldo	132	
Totaal voordelig		1.960
Nadelig:		
Jeugdzorg	2.306	
Wmo	1.174	
WPA omzet groen	409	
WO DEAL	206	
VGR	150	
WOZ	110	
Totaal nadelig		4.355
Saldo najaarsnota		-2.395

Hieronder ziet u een korte toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen.

Verlaging dotatie Ondernemersfonds

In de Bouwstenennotitie deden wij u het voorstel om het ondernemersfonds vanaf 2020 met € 450.000 te verlagen. Conform dit voorstel, waarmee u heeft ingestemd, verlagen we de geraamde dotatie aan de reserve 'Ruimte voor Dorpen en Ondernemers' in 2020 met genoemd bedrag.

Bijstand

In de voorjaarsnota van dit jaar zagen we een forse claim als gevolg van stijgende bijstandsuitgaven. De definitieve BUIG-beschikking laat voor 2020 een stijging zien van € 565.000. Daar staat voor een deel ook een lichte stijging van de bijstandsuitgaven tegenover. Per saldo geeft dit een effect van ca. € 381.000. Ook dit is in lijn met de effecten bij de begroting 2021, waar we ook een positief effect op de BUIG gerelateerde inkomsten en uitgaven presenteerden.

Gemeentefonds

Het Gemeentefonds laat een forse stijging zien. In totaal ca. € 2,25 miljoen. Het grootste deel daarvan heeft echter te maken met de compensatie van het Rijk voor Coronagerelateerde uitgaven. In de Coronaparagraaf gaan we dieper in op de ontvangsten en de uitgaven die met de Coronacrisis te maken hebben. Ook reserveren we een deel van de stijgende uitkering voor zogenaamde taakmutaties. Dit betreft onder andere de middelen in het kader van de Kerkenvisie, Brede aanpak dak- en thuislozen, en voorschoolse voorzieningen voor peuters. Per saldo resteert er een voordeel in deze nota van ca. € 322.000.

Peuterspeelzaalwerk

Het budget voor peuteropvang kan incidenteel worden verlaagd omdat er nog geen beleid is voor huisvesting/verhuur. Mogelijk kan het onderdeel worden van het IHP. De opstelling van het IHP bevindt zich nog in de opstartfase. Wij verwachten het komende schooljaar meer duidelijkheid te krijgen over het structureel benodigde budget.

Sociaal Cultureel Werk

In lijn met de voorstellen in de bouwstenennotitie zijn de budgetten voor Sociaal Cultureel Werk verlaagd. Daarnaast kon incidenteel een bedrag voor nog te betalen structurele subsidies vrijvallen.

Veilig Thuis

Bij de voorjaarsnota is een incidentele extra bijdrage bijgeraamd voor Veilig Thuis. De extra bijdrage is niet structureel bijgeraamd in afwachting van een besluit van het rijk. Via de septembercirculaire hebben de centrumgemeenten vanaf 2020 structureel extra middelen gekregen waardoor deze incidentele bijdrage voor 2020 van de gemeente komt te vervallen.

ICT/Accountantscontrole/Treasury

Er zijn ook verschillende relatief kleinere voordelige afwijkingen. Zo konden door de Coronaperikelen niet alle geplande ICT-opdrachten doorgang vinden, hebben we inmiddels een nieuw contract gesloten met onze accountant en zien we dat de daadwerkelijk rentelasten wat lager uitvallen dan we in de begroting 2020 hadden opgenomen.

Tegenover de genoemde voordelen staan ook een aantal forse claims, die overigens in lijn liggen met de ontwikkelingen die wij u schetsten bij de begroting 2021. Deze lichten wij hieronder ook kort toe:

Jeugdzorg

In de begroting 2021 schetsten wij u de budgettaire ontwikkelingen van de Jeugdzorg. De effecten zien we uiteraard ook in 2020. Op basis van de meest recente inzichten en beschikbare informatie is de voorzichtige prognose dat de uitgaven voor 2020 op ruim € 17,5 miljoen uit komen. Dit is een toename van ruim € 3 miljoen ten opzichte van het in de begroting opgenomen budget. Verschillende oorzaken zoals na-ijl effecten in de verwerking van indicaties en COVID-19 geven dat deze prognose met onzekerheden omkleed is. Dekking voor dit tekort in 2020 komt deels uit het verwachte overschot op Beschermd Wonen. Per saldo resteert een uitzetting in 2020 van ruim € 2,3 miljoen.

WMO

In de begroting schetsten wij u ook de ontwikkelingen op het terrein van de WMO. Op basis van de uitgaven tot en met september is de verwachting dat door prijs en volume effecten de kosten oplopen. Daarom zijn de budgetten in de begroting met ca. € 1,2 miljoen verhoogd. Ook dit effect zien we uiteraard in 2020. Voor WMO-begeleiding en Hulp bij het huishouden zien we een toename van de kosten met bijna € 1 miljoen.

Daarnaast zien we, als gevolg van langer thuis wonen, een flinke toename in de toekenning van trapliften en daarmee samenhangende stijging van de onderhoudskosten voor hulpmiddelen. Ook

neemt de vraag naar complexere, duurdere voorzieningen toe. Dit effect schatten we in op ca. € 0,2 miljoen. Nadere analyse in hoeverre dit structureel is volgt bij de voorjaarsnota.

WPA omzet groen

Met ingang van de herindeling is 'Werkplein Ability' (WPA) onderdeel van de gemeente geworden. De sector Groen is volledig geïntegreerd met de medewerkers van de gemeentelijke groenvoorziening. In dit kader wilden we als gemeente niet in concurrentie treden met andere groenvoorzieningsbedrijven. Dit geeft echter een negatief effect op de omzet van WPA. In de begroting 2020 is rekening gehouden met een externe omzet Groen van € 700.000. Verwacht wordt dat hiervan € 291.000 gerealiseerd gaat worden. Externe contracten zullen na het verlopen van de contracttermijn niet verlengd worden. Vrijkomende uren zullen besteed worden aan werkzaamheden binnen de gemeente Het Hogeland.

WO DEAL/VRG/WOZ

Naast de grotere nadelige effecten zien we ook een aantal relatief kleinere nadelen. Zo zijn er liquidatiekosten van WO DEAL, is er sprake van een hogere bijdrage aan de VRG als gevolg van het FLO (Functioneel Leefijdsontslag) en is er sprake van hogere kosten voor de WOZ door o.a. een toename van het aantal bezwaren en het project in het kader van oppervlaktewaardering.

Op basis van de voorgestelde mutaties kunnen wij concluderen dat de nota resulteert in een totaal negatief saldo van € 2.473.000. Dit saldo is incidenteel van aard. De mogelijke structurele effecten zijn reeds opgenomen in de begroting 2021. Wij stellen voor het extra tekort te dekken uit de algemene reserve.

Voor een uitgebreid overzicht van de voorgestelde mutaties verwijzen wij u naar de bijlage van deze nota. Een nadere toelichting op de mutaties vindt u in de verschillende programma's van de nota.

Overige ontwikkelingen

Corona Compensatie

Deze najaarsnota bevat ook een paragraaf met betrekking tot de uitgaven en compensatie met betrekking tot de coronacrisis. Via de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO) en de kwijtschelding van de huur voor sportclubs ontvangen wij een specifieke vergoeding, waarbij de compensatie de kosten één op één dekt. Deze zijn daarom budgetneutraal in de nota verwerkt.

Daarnaast ontvangen wij ook compensatie in het gemeentefonds, voor verschillende onderwerpen. Meest in het oog springende vergoeding daarbij is de compensatie voor de gedeelde inkomsten bij de WSW. De vergoedingen die via het gemeentefonds lopen kennen geen afrekening op basis van daadwerkelijke kosten. De tot op heden gemaakte kosten presenteren wij u in deze nota, met behorende wijzigingsvoorstellen op de budgetten.

De kosten van de crisis lopen echter door en we kunnen niet overzien waar het gaat eindigen. Wij stellen daarom voor het restant van de compensatie die wij via het gemeentefonds ontvangen bij de jaarrekening te reserveren in een bestemmingsreserve 'Compensatie Corona'.

Verkoop aandelen 'Twence'

De Gemeenschappelijke Regeling 'Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen' (GR VVWNG) wordt per 31-12-2020 opgeheven. In dit kader heeft de GR haar 30.000 aandelen Twence verkocht. Het netto resultaat van de verkoop van de aandelen Twence van ruim € 3,9 miljoen kan worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het aandeel van onze gemeente is ruim € 3,1 miljoen.

Algemene Reserve

Essentieel onderdeel van de begroting is de paragraaf 'Risicobeheersing en weerstandsvermogen'. Zoals bij de opstelling van de begroting 2021 bleek, is de omvang van de reserves net voldoende om de risico's te kunnen opvangen, maar is er weinig ruimte voor inzet van de Algemene Reserve voor aanvullende wensen en incidentele uitzettingen.

Dat betekent dat met het saldo van deze nota de Algemene Reserve beneden het noodzakelijke niveau zakt. Aanvulling op korte termijn is daarmee noodzakelijk. Wij denken dit te kunnen doen door de opbrengsten uit de aandelenverkoop 'Twence' aan de Algemene Reserve toe te voegen. Daarmee zou de Algemene Reserve op ca. € 6,5 miljoen uitkomen.

Leeswijzer

Dit document is de tweede bestuursrapportage van 2020. Zoals gemeld een rapportage die met name bestaat uit een financiële bijstelling van de begroting 2020.

Na de korte inleiding geven we een korte samenvatting van de uitkomsten van deze nota. Daarna gaan we per programma in op de voorgestelde mutaties. Niet alle mutaties worden toegelicht; we hebben, conform de afspraken, enkel de onderbouwingen opgenomen behorende bij mutaties van € 40.000 of hoger. In de bijlagen is een totaalijst met daarin alle voorgestelde mutaties opgenomen.

In de nota ziet u ook verschillende budgetneutrale mutaties over de programma's heen. Aangezien deze posten geen effect hebben op het saldo van deze nota, lichten we ze in de inleiding niet toe. Deze mutaties leiden uiteraard wel tot een verschil en verklaring in de betreffende programma's.

De genoemde mutaties kunnen incidenteel of structureel van aard zijn. Alle wijzigingen worden echter incidenteel verwerkt, ook de structurele wijzigingen. Deze laatste zijn namelijk al in de begroting 2021 verwerkt.

1. Veiligheid

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Bijdrage Veiligheidsregio Groningen

De Veiligheidsregio Groningen VRG heeft in de jaarrekening 2019 een voorziening moeten vormen voor het FLO-overgangsrecht 2018 van € 15,2 miljoen, waardoor een negatieve algemene reserve is ontstaan van € 12,5 miljoen. Alle deelnemende gemeenten moeten dit tekort opvangen. De extra gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2020-2024 hebben we meegenomen in onze meerjarenbegroting 2021-2024. De extra bijdrage voor 2020 wordt nu meegenomen bij de Najaarsnota 2020.

Mutatie: € 150.000 (l) nadelig

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	4.298	150	4.448
Baten			
Saldo	4.298	150	4.448

2. Bereikbaarheid

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Ontsluitingsweg Bedum (Melkweg)

Door het opheffen van een paar spoorwegovergangen en het aanleggen van een secundaire weg in verband met de ontsluiting van een tweetal boerderijen moet het dorpsommetje "7 bruggentjespad" worden omgelegd. Hiervoor dienen nog grondaankopen en werkzaamheden te worden gedaan; de plannen zijn in uitwerking.

Mutatie: € 100.000 incidenteel nadelig (wordt gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen Ter Laan)

Vorbereidingskosten tweede ontsluiting Lauwersoog

Het dijkvak Lauwersoog tot aan de Westpolder wordt versterkt vanuit het oogpunt van de waterveiligheid. Bij deze versterking zijn een aantal koppelkansen ontstaan. Eén van deze koppelkansen is de ontsluiting van de haven van Lauwersoog. Deze tweede ontsluiting wordt nodig geacht vanuit toenemend toerisme, parkeren in rondom de haven, veiligheid bij calamiteiten en ontwikkeling van een waterstoftankstation. De voorbereidingskosten voor het inpassen van deze tweede ontsluitingsweg in het ontwerp van de dijk bedragen € 65.000. Dekking is gevonden in het budget voor de waddenkustopgave, deze mutatie is per saldo budgettair neutraal in deze nota.

Bij de voorjaarsnota of middels een afzonderlijk voorstel komen we bij u terug met een mogelijke kredietaanvraag.

Mutatie: € 65.000 incidenteel nadelig

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	10.398	165	10.563
Baten	369		369
Saldo	10.029	165	10.194

3. Economie & Werkgelegenheid

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Compensatie kosten grondruil

In de voormalige gemeente Winsum heeft in het kader van de verwerving van het Onstaborg terrein een grondruil plaatsgevonden. In de akte van levering zijn voorwaarden opgenomen over te compenseren kosten. De hoogte daarvan is nu berekend.

Mutatie: € 64.000 incidenteel nadelig

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	1.789	103	1.892
Baten	1.015		1.015
Saldo	775	103	878

4. Leefbaarheid & Voorzieningen

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Slopen Ichthus school aan de Gebroeders Gootjesstraat 47 te Baflo

Sinds halverwege 2017 is destijds de gemeente Winsum en nu Het Hogeland in gesprek met de Veiligheidsregio Groningen (VRG) over de school in Baflo. Het betreft schoolgebouw Ichthus aan Gebroeders Gootjesstraat 47 in Baflo. Het plan was om de school te slopen en daar een brandweerkazerne met kantoorruimte te bouwen door VRG. Het pand is in eigendom van de gemeente Het Hogeland.

Het uitgangspunt was dat de VRG de school in de bestaande toestand van de gemeente zou kopen en vervolgens zelf opdracht zou geven tot sloop. De VRG heeft echter begin maart 2020 aangegeven zich eerst te willen bezinnen op haar organisatie en investeringsagenda, alvorens een besluit te nemen. De VRG heeft gevraagd de plek voorlopig te reserveren voor de brandweerkazerne. Besluitvorming door de VRG is door de Coronapandemie echter vertraagd.

Omdat het pand al geruime tijd leeg stond en mogelijk gevaar bracht voor de openbare orde is besloten het pand te slopen. De totale sloopkosten met bijkomende kosten zijn € 68.020. Door genoemd bedrag beschikbaar te stellen zijn de sloopkosten die gemaakt zijn gedekt.

Mocht de Veiligheidsregio alsnog besluiten om het perceel te kopen, dan worden de gemaakte externe kosten verrekend met de Veiligheidsregio, vermeerderd met de kosten voor begeleiding. Mocht de Veiligheidsregio uiteindelijk definitief afzien van de aankoop, dan kunnen de gemaakte kosten worden verrekend in de verkoopprijs van het perceel. Echter zal dan opnieuw naar de ontwikkelingsmogelijkheden van deze locatie gekeken moeten worden. De af te waarderen boekwaarde bedraagt € 168.000. Deze wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting.

Mutatie: € 68.020 incidenteel nadelig

Mutatie: € 168.000 incidenteel nadelig (wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting)

Verkoop schoolgebouw Schoolstraat Zuidwolde

De verkoop van het schoolgebouw aan de Schoolstraat 8 in Zuidwolde heeft € 50.000 meer opgebracht dan geraamd.

Mutatie: € 50.000 incidenteel voordelig

Peuterspeelzaalwerk

Het budget voor peuteropvang kan incidenteel worden verlaagd omdat er nog geen beleid is voor huisvesting/verhuur. Mogelijk kan het onderdeel worden van het IHP, welke zich nu nog in de startfase bevindt. Op zijn vroegst zal er volgend schooljaar meer duidelijkheid zijn over het benodigde peuteropvangbudget.

Mutatie: € 200.000 incidenteel voordelig

Sloop dr. Damschool

In verband met de uitvoering van het scholenprogramma vindt er voor de dr. Damschool sloop/nieuwbouw plaats. Omdat de oude gebouwen gesloopt worden moet de boekwaarde worden afgeboekt. Deze wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting.

Mutatie: € 166.000 incidenteel nadelig (wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting)

Kwijtschelding huur sportaccommodaties

Het kabinet heeft in het kader van COVID-19 een regeling opgesteld waarin gemeenten gecompenseerd worden voor het kwijtschelden van de huur van sportaccommodaties voor de maanden maart tot en met juni. Dat resulteert voor de gemeente Het Hogeland in een inkomstenderving van € 124.000. Hiervoor is subsidie aangevraagd bij het ministerie van VWS.

Mutatie: € 124.000 (zowel lasten als baten; per saldo € 0)

Waddenkustopgave

Een deel van het budget voor de waddenkustopgave wordt ingezet voor voorbereidingskosten van de 2^e ontsluitingsweg Lauwersoog. Zie ook programma 2.

Mutatie: € 65.000 incidenteel voordelig

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	19.166	172	19.339
Baten	4.149	50	4.199
Saldo	15.017	123	15.140

5. Sociaal Domein & Volksgezondheid

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Subsidies Sociaal Cultureel werk

Conform de bouwstenennotitie kan een bezuiniging worden gerealiseerd op subsidies cultureel en maatschappelijk werk van € 75.000.

Mutatie: € 75.000 incidenteel voordelig (structureel al verwerkt in de begroting 2021)

Mantelzorgondersteuning

Het proces om wijkverpleegkundigen in te zetten is vertraagd waardoor er in 2020 een incidenteel voordeel ontstaat.

Mutatie: € 50.000 incidenteel voordelig

Vrije kavel

Sinds 1 februari zijn de gedragswetenschappers in dienst van de gemeente en worden niet meer ingehuurd. De personele kosten maken sinds februari deel uit van de personeelsbegroting en zijn verplaatst naar programma 8 bedrijfsvoering en laten daarom op dit programma een voordeel zien.

Mutatie: € 124.000 incidenteel voordelig

Plan van Aanpak Jeugd

De uitvoering van het Plan van Aanpak Jeugd kost meer tijd dan gepland waardoor het budget voor inhuur en de invoering van OJG (ondersteuner jeugd en gezin) niet volledig nodig is in 2020.

Mutatie: € 230.000 incidenteel voordelig

Uitkeringen Participatiewet

Het definitieve BUIG-budget (uitkeringen) voor 2020 is vastgesteld op € 15.740.432. Dat is bijna € 566.000 meer dan het voorlopig toegekende budget zoals opgenomen in de begroting 2020. Op basis van de werkelijke cijfers t/m september is een prognose gemaakt voor heel 2020 en zijn de uitgaven conform bijgesteld. Per saldo wordt een voordeel verwacht van € 402.000.

Mutatie: € 402.000 incidenteel voordelig

TOZO

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers is een specifieke uitkering in het kader van COVID-19. De gemeente heeft op voorschotbasis een bedrag ad € 8.258.911 ontvangen voor de uitgaven van levensonderhoud, het verstrekken van bedrijfskrediet en voor de uitvoeringskosten. Via de Sisa verantwoording zal de definitieve afrekening plaatsvinden en zal het teveel ontvangen bedrag worden teruggestort. Het is voor deze nota dus budgetneutraal

Voor onze gemeente is er op dit moment nog een beperkte invloed met betrekking tot de coronawerkloosheid. Er is nog geen grote verhoging in bijstandsaanvragen (reguliere PW) zichtbaar. Het vermoeden is toch dat met name de steden meer last hebben van corona-ontslagen (flex, horeca, studenten, etc.). Het is nog steeds wel de verwachting dat we in het 4e kwartaal van 2020 en het 1e kwartaal van 2021 een iets grotere instroom bijstand zullen gaan meemaken. Tot op heden hebben zich

nog geen ondernemers gemeld met onoverbrugbare schuldenproblematiek. Hoe één en ander zich daadwerkelijk gaat ontwikkelen blijft koffiedik kijken. Dit is mede afhankelijk van de duur van de huidige maatregelen en lockdown scenario's, etc.

De stand per 20 oktober geeft aan dat er 921 aanvragen voor levensonderhoud en 61 aanvragen voor krediet verstrekking zijn binnengekomen bij de gemeente. Hiervoor is respectievelijk € 3.308.448 en € 519.924 uitgegeven. De afdracht loonheffing en Zvw betreft een bedrag van € 681.048.

Inmiddels zijn we toe aan de TOZO 3 regeling. Er zijn sinds 1-10-2020 circa 25 aanvragen hiervoor binnengekomen.

Verantwoording en rechtmatigheidstoets

Geheel in lijn met de signalen die destijds vanuit de overheid kwamen, hebben we ruimhartig uitkeringen voor levensonderhoud en bedrijfskredieten verstrekt. Daarbij zijn we met name uitgegaan van de verklaring van de ondernemer en het moreel appel dat op hen gedaan werd om alleen ondersteuning aan te vragen als dat ook echt nodig was. De verantwoording van de regeling blijkt helaas anders en strakker te zijn dan zoals de regeling aan het begin was ingestoken en werd gepresenteerd. Als gevolg daarvan zullen we de (927) betrokken partijen gaan benaderen voor een nadere uitvraag, om de rechtmatige verstrekking van de tegemoetkoming te kunnen vaststellen.

Mutatie: € 8.258.911 (zowel lasten als baten; per saldo € 0)

Werkplein Ability - Industrie en diensten

De prognose voor het resultaat aan het einde van het jaar voor Industrie en Diensten laat zien dat rekening moet worden gehouden met een nadeel van € 762.000. Een aantal opdrachtgevers hebben dit jaar beduidend minder afgenomen. Deels wordt dit veroorzaakt door de coronaperiode, deels door de terugloop in aantallen WSW-ers. Deze worden vervangen door medewerkers uit andere doelgroepen (beschut werk, re-integratiebanen). Een eerste voorzichtige conclusie is dat de productiviteit omlaag gaat. Daar tegenover staan een daling van de verwachte loonkosten WSW en beschut werk door afname van het aantal fte's. We gaan er nu vanuit dat de coronacompensatie voor het exploitatietekort voldoende is om het saldo van de omzetzijding en de lagere loonkosten te compenseren.

Vanuit het compensatiepakket Corona voor medeoverheden is compensatie ontvangen voor het opvangen van exploitatietekorten van sociale werkbedrijven. De compensatie bedraagt € 617.499 en zal volledig worden ingezet. De structurele ontwikkeling van de omzet, loonkosten en subsidies wordt nader onderzocht en verwerkt in de Voorjaarsnota.

Mutatie: € 617.000 incidenteel nadeel

Werkplein Ability - Groen extern

In de begroting is rekening gehouden met een externe omzet Groen van € 700.000. Verwacht wordt dat hiervan € 291.000 gerealiseerd gaat worden. Oorzaak van de dalende omzet is te vinden in het besluit om de sector Groen volledig te laten integreren in het team Beheer en Onderhoud met de opdracht om externe opdrachten af te stoten. Dit betekent dat de externe contracten na het verlopen van de contracttermijn niet verlengd worden en dat deze vrijkomende uren besteed worden aan werkzaamheden binnen de gemeente Het Hogeland. Wat dit voor invloed heeft op de interne onderhoudsbudgetten wordt nader onderzocht en meegenomen in de voorjaarsnota.

Mutatie: € 409.000 incidenteel nadelig

De externe opdrachten voor groen werkzaamheden worden uitgevoerd door Beheer en onderhoud. Het budget voor de hiermee samenhangende inkoopkosten wordt verplaatst naar Beheer en Onderhoud.

Mutatie: € 70.000 incidenteel voordelig (zie ook programma Bedrijfsvoering)

Plan Participatie en Integratie Statushouders

In afwachting van de nieuwe Wet inburgering heeft het college besloten het Plan Participatie en Integratie in versoberde vorm voort te zetten in 2020. De beschikbare rijksmiddelen staan nog op een stelpost en worden verplaatst naar dit programma.

Mutatie: € 153.000,- incidenteel nadeel

WMO-begeleiding

Op basis van de uitgaven t/m september is de verwachting dat de uitgaven door prijs en volume ontwikkelingen hoger zijn dan geraamd. Het structurele effect is al opgenomen in de begroting 2021.

Mutatie: € 264.000 incidenteel nadelig

WMO-Hulp bij het Huishouden

Op basis van de uitgaven t/m september is de verwachting dat de uitgaven door prijs en volume ontwikkelingen hoger zijn dan geraamd. Het structurele effect is al opgenomen in de begroting 2021.

Mutatie: € 721.000 incidenteel nadelig

WMO-hulpmiddelen

Als gevolg van langer thuiswonen signaleren we een flinke toename in de toekenning van trapliften en daarmee samenhangende stijging van de onderhoudskosten voor hulpmiddelen. Ook neemt de vraag naar complexere, duurder voorzieningen toe. Nadere analyse in hoeverre dit structureel is volgt bij de voorjaarsnota.

Mutatie: € 220.000 incidenteel nadelig

Jeugdzorg

Op basis van de meest recente inzichten en beschikbare informatie is de voorzichtige prognose dat de uitgaven voor 2020 op 17.578.000 uit komen. Dit is een toename van € 3.127.000 ten opzichte van het in de begroting opgenomen budget (€ 14.451.000). Verschillende oorzaken zoals na-ijl in de verwerking van indicaties (zogenoeten huisartsenroute) en COVID-19 geven dat deze prognose met onzekerheden omkleed is. Bij deze prognose is er nagenoeg nog geen rekening gehouden met effecten van beheersmaatregelen die reeds in gang gezet zijn of in de resterende periode van 2020 worden geëffectueerd. Dekking voor dit tekort in 2020 komt deels uit het verwachte overschot Beschermd Wonen (€451.000). Het structurele effect is al opgenomen in de begroting 2021.

Mutatie: € 3.127.000 incidenteel nadelig

Beschermd wonen

Op basis van de informatie van centrumgemeente Groningen wordt provinciaal over 2020 een overschot van € 5,5 miljoen verwacht. Het aandeel voor Het Hogeland bedraagt € 451.000. Deze verwachte teruggave zal conform voorgaande jaren worden ingezet als dekking voor de hogere kosten Jeugdzorg.

Mutatie: € 451.000 incidenteel voordelig

Veilig thuis

Bij de voorjaarsnota is een incidentele extra bijdrage bijgeraamd voor Veilig Thuis. De extra bijdrage is niet structureel bijgeraamd in afwachting van een besluit van het rijk. Via de septembercirculaire hebben

de centrumgemeenten vanaf 2020 structureel extra middelen gekregen waardoor deze incidentele bijdrage voor 2020 van de gemeente komt te vervallen.

Mutatie: € 105.000 incidenteel voordelig

OGGZ

Hier resteert nog een doorgeschoven bedrag uit voorgaande jaren voor de herindeling. Het huidige budget OGGZ is toereikend. Voorgesteld wordt deze middelen vrij te laten vallen en in te zetten als dekking voor het implementatiebudget voor inclusiebeleid onder programma 8 Bedrijfsvoering.

Mutatie: € 120.000 incidenteel voordelig

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	79.551	11.415	90.966
Baten	22.046	7.465	29.512
Saldo	57.505	3.950	61.454

6. Ruimtelijke Ordening, Wonen & Duurzaamheid

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Liquidatie Werkorganisatie DEAL

In verband met de liquidatie van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten per 31-12-2020 is een liquidatiebegroting opgesteld. Op basis van een analyse en het maken van een inschatting is een begroting opgesteld waaruit de baten en de lasten ná de opheffing van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten blijken. Hoewel nog niet helemaal zeker blijkt hieruit dat wij nog een liquidatiebijdrage moeten betalen van € 206.000.

Mutatie: € 206.000 incidenteel nadelig

Begraafplaatsen

In de raadsvergadering van april heeft uw raad besloten € 40.000 beschikbaar te stellen voor het aanvullen en implementeren van digitaal kaartmateriaal voor de begraafplaatsen.

Mutatie: € 40.000 incidenteel nadelig (wordt gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve onderhoud begraafplaatsen)

Woonplan Maarweg

In 2019 heeft uw raad een besluit genomen over het woonplan Maarweg. Per abuis zijn de middelen niet meegenomen bij de budgetoverheveling van 2019 naar 2020. Dat wordt hiermee hersteld.

Mutatie: € 390.000 incidenteel nadelig (wordt gedekt uit Algemene reserve en best.reserve WLP)

Gaswinning

In het kader van de gaswinning ontvangen wij extra middelen aan lumpsum vergoeding. Deze middelen zullen enerzijds ingezet worden onderzoekskosten, cursus en opleiding en communicatie, daarnaast dienen ze ter dekking van organisatiekosten.

Mutatie: € 802.364 (zowel lasten als baten; per saldo € 0)

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	20.724	1.649	22.373
Baten	17.268	1.076	18.344
Saldo	3.456	573	4.029

7. Burger & Bestuur

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Secretarieleges

Vanwege de coronacrisis zijn minder rij- en reisdocumenten aangevraagd. Dit heeft te maken met verminderd reisgedrag van de inwoners en rijbewijzen die verlopen tussen 1 februari en 30 november zijn in verband met corona 9 maanden langer geldig geworden. In 2021 worden daardoor extra aanvragen verwacht.

Mutatie: € 85.000 incidenteel nadelig

Burgerzaken algemeen

Van de mogelijkheid het bezorgen van waardedocumenten is minder gebruikt gemaakt dan verwacht en in verband met de coronamaatregelen is geen uitvoering gegeven aan huisbezoeken. Dit zorgt voor een incidenteel voordeel van € 73.000.

Mutatie: € 73.000 incidenteel voordelig

Accountantsdiensten

Het contract met de accountant is verlengd. De nieuwe afspraken hebben geleid tot lagere kosten.

Mutatie: € 86.000 structureel voordelig

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	3.712	-200	3.513
Baten	665	-85	580
Saldo	3.047	-115	2.933

8. Bedrijfsvoering

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Automatisering

Door de coronacrisis was het niet mogelijk om sommige opdrachten uit te voeren, onder andere omdat leveranciers niet op locatie konden komen.

Mutatie: € 60.000 incidenteel voordelig

Inclusiebeleid

Voorgesteld wordt als gemeente in te zetten op Inclusiebeleid. Het betreft een implementatietraject. Dekking hiervoor kan gevonden worden door Nieuw voor Oud. Hiervoor wordt een doorgeschoven restant budget ingezet. Het betreft een restant OGGZ budget van voor de herindeling en staat onder programma 5.

Mutatie: € 120.000 incidenteel nadelig

Werkplein Ability - Groen extern

De externe opdrachten voor groen werkzaamheden worden uitgevoerd door Beheer en onderhoud. Het budget voor de hiermee samenhangende inkoopkosten wordt verplaatst naar Beheer en Onderhoud.

Mutatie: € 70.000 incidenteel nadelig (zie ook programma Sociaal Domein en Volksgezondheid)

Verkoop materieel

Een deel van het afgeschreven materieel is overbodig en zal worden verkocht. De verwachting is dat dit € 46.000 oplevert.

Mutatie: € 46.000 (zowel lasten als baten; per saldo € 0)

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	29.614	-63	29.551
Baten	127	60	187
Saldo	29.487	-123	29.364

9. Algemene Dekkingsmiddelen

Rapportage

Voortgang begroting 2020

Proceskosten

Een stijging in het aantal kostenvergoedingen vanuit de no-cure no-pay afhandeling zorgt voor een incidentele stijging. De stijging in bezwaren wordt met name veroorzaakt door de waardedalingenregeling van de Rijksoverheid. Te verwachten is dat deze trend zich na volgend jaar weer zal normaliseren.

Mutatie: € 45.000 incidenteel nadelig

Kosten WOZ

Door een stijging in het aantal bezwaren en kwijtscheldingsverzoeken is er meer inzet van derden nodig geweest. De kosten bedragen ongeveer € 30.000.

In het nieuwe jaar zal de WOZ-waarde op basis van oppervlakte gewaardeerd worden. Het project om aan deze wettelijke verplichting te voldoen heeft meer archiefonderzoek en huisbezoeken gevraagd dan was begroot. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen € 35.000.

Mutatie: € 65.000 incidenteel nadelig

Rentelasten

Op de geschatte rentelasten is sprake van een incidenteel voordeel van € 75.000.

Mutatie: € 75.000 incidenteel voordelig

Verkoop aandelen Twence

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Het Hogeland en Loppersum. De GR VVWNG, die per 31-12-2020 wordt opgeheven, heeft haar 30.000 aandelen Twence verkocht. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de VVWNG van 2 juli 2020 is de voorjaarsnota 2020 van de GR besproken en vastgesteld. De uitkomst van de voorjaarsnota is dat het netto resultaat van de verkoop van de aandelen Twence ter grootte van € 3.930.080,50 kan worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het aandeel HHL in dit bedrag is ruim € 3.138.000.

Mutatie: € 3.138.000 incidenteel voordelig (voorgesteld wordt deze in de algemene reserve te storten)

Begroting 2020

	Huidige Begroting	Mutaties Najaarsnota	Nieuwe Begroting
Lasten	-1.140	35	-1.105
Baten	114.420	2.199	116.619
Saldo	-115.560	-2.164	-117.724

10. Reservemutaties

Binnen de programma's zijn een aantal mutaties opgenomen, die ten laste worden gebracht van een reserve. Deze reservemutaties zijn:

Onttrekkingen:

- Bestemmingsreserve Onderhoud begraafplaatsen € 40.000, voor toelichting zie Begraafplaatsen bij programma 6. Ruimtelijke Ordening, Wonen & Duurzaamheid;
- Bestemmingsreserve Bovenwijkse kosten Ter Laan 4 € 100.000, voor toelichting zie Ontsluitingsweg Bedum (Melkweg) bij programma 2. Bereikbaarheid;
- Bestemmingsreserve Woon- en leefbaarheidsplannen € 300.000, voor toelichting zie Woonplan Maarweg bij programma 6. Ruimtelijke Ordening, Wonen & Duurzaamheid;
- Algemene Reserve € 90.000, voor toelichting zie Woonplan Maarweg bij programma 6. Ruimtelijke Ordening, Wonen & Duurzaamheid;
- Bestemmingsreserve onderwijshuisvesting € 166.000, voor een toelichting zie Sloop dr. Damschool bij programma 4. Leefbaarheid & Voorzieningen;
- Bestemmingsreserve onderwijshuisvesting € 168.000, voor een toelichting zie Slopen Ichthus school aan de Gebroeders Gootjesstraat 47 te Baflo bij programma 4. Leefbaarheid & Voorzieningen;

Toevoegingen:

- Bestemmingsreserve kosten Corona € 1.047.662. Voor een toelichting zie hoofdstuk Corona;
- Bestemmingsreserve Ruimte voor dorpen en ondernemers -/- € 450.000. De toevoeging aan de bestemmingsreserve is conform de Bouwstenennotitie verlaagd met € 450.000;
- Algemene reserve € 3.138.000. Voor een toelichting zie hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht stand Algemene reserve

Bedragen x € 1.000	Stand 01-01-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2020
Algemene Reserve	8.552			
<i>Begroting 2020</i>				
Primair		2.866	3.515	
Primair resultaat 2020			631	
Vrijval BR cof. leefbaarheid		2.900		
<i>Jaarrekening 2019</i>				
Resultaatbestemming 2019			2.113	
<i>Voorjaarsnota 2020</i>				
Resultaat VJN 2020			4.116	
Opheffen reserve MVA (VJN)		1.882		
Vrijval BR jaarovergang (VJN)		135		
<i>Begrotingswijzigingen</i>				
Dekking sub. Aeolus (BGW 006)			77	
Herinr. Wolderighstraat (BGW 009)			16	
<i>Najaarsnota 2020 (na besluit)</i>				
Resultaat NJN			2.395	
Woonplan Maarweg			90	
Toev. Verkoop aandelen Twence		3.138		
				6.520

Mutaties op kredieten

Groot onderhoud N363

Aan het project Groot onderhoud N363 inclusief komtraverse Roodeschool-Oosteinde ligt een samenwerkingsovereenkomst ten grondslag. Deze samenwerkingsovereenkomst is getekend op 13 juli 2018. De voorbereiding (ontwerpfase) is onder regie van de provincie Groningen gedaan waar de gemeente aangehaakt was. De uitvoering van de werkzaamheden is onder regie van de gemeente uitgevoerd. De provincie Groningen is financier van het project. De gemeente heeft de aanpassingen aan de gemeentelijke riolering binnen dit project voor haar rekening genomen (onder andere vervangen van de kolken en de putafdekkingen).

Ten behoeve van het groot onderhoud is er binnen dit project groot onderhoud verricht aan de asfaltverharding tussen de komgrens Uithuizermeeden (oost-zijde) tot de komgrens Oosteinde (oost-zijde). Kosten zijn volledig voor rekening van de provincie Groningen.

Herinrichting komtraverse Roodeschool – Oosteinde

De komtraverse van komgrens Roodeschool (west-zijde) tot komgrens Oosteinde (oost-zijde) is volledig opnieuw ingericht met een asfaltloper van 6,00 meter en een fiets-/voetpad verhoogd aangelegd en uitgevoerd in klinkers. Tevens heeft op dit gedeelte 'vergroening' plaatsgevonden in de vorm van hagen en solitaire bomen. Daarnaast is de openbare verlichting vervangen. Afgesproken is dat de gemeente Het Hogeland het fiets-, voetpad en het groen in beheer en onderhoud neemt, evenals de gladheidbestrijding. Hiervoor ontvangt de gemeente een afkoopsom van de provincie Groningen.

Fietspad komgrenzen Roodeschool – Oosteinde

Binnen het project 'Groot onderhoud N363 inclusief komtraverse Roodeschool-Oosteinde' zijn tevens de vrij liggende fietspaden tussen de kom Roodeschool en Oosteinde aangepakt en vernieuwd. Kosten zijn volledig voor de provincie Groningen.

Herinrichting Wehe den Hoorn, Leens en Ulrum. Gespecificeerd op onderdeel wegen, riolering en bijdrage provincie

In Wehe den Hoorn, Leens en Ulrum wordt de doorgaande route binnen de kommen opnieuw ingericht. Dit ter verbetering van de doorstroming van het landbouwverkeer en openbaar vervoer. Werkzaamheden zijn noodzakelijk, omdat de N361 landbouwverkeer niet toestaat langs deze dorpen. De gemeente Het Hogeland voert werkzaamheden ten behoeve van de riolering uit. Een gedeelte van de bestaande vuilwaterriolering wordt vervangen. Daarnaast worden in Wehe den Hoorn en in Leens een regenwaterbuis aangelegd om het regenwater beter af te voeren. Ten behoeve van de herinrichting draagt de provincie Groningen 50% van de kosten van de herinrichting bij tot een maximum van € 1.126.500. De kosten ten behoeve van de riolering komen volledig ten laste van de gemeente.

Sanering Verkeerslawaaï

Ter beperking van geluidshinder langs de N361 en N363 worden diverse maatregelen getroffen. Hiervoor ontvangt de gemeente een subsidie van het Bureau Sanering Verkeerslawaaï van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De begrote kosten en ontvangsten dienen hiervoor te worden aangepast.

Reconstructie Waldadrift extra groenstrook

Bij de revitalisering van het Geert Reinderspark wordt ook de belevingsroute door de groene long van Bedum aangelegd. Langs deze route komen beleefpunten/speeltoestellen. Hiervoor heeft APB (Algemeen Plaatselijk Belang Bedum) met succes een subsidieaanvraag ingediend bij Landschapsbeheer Groningen onder de noemer Kansrijk Groningen.

De totale subsidie bedraagt € 153.000. Dit is inclusief het verfraaien en verbeteren van de bosrand van het Bedumberbos, de bloemenweide langs de Waldadrift en de reconstructie van de historische tuin bij de Walfriduskerk.

De Tirrel

In oktober heeft uw raad besloten tot een aanvullend krediet voor De Tirrel. Het krediet van de Tirrel is verspreid over meerdere jaren. De bijstelling van de reeds beschikbare kredieten tot en met 2020 is verwerkt in deze Najaarsnota. De kredieten die zijn geraamd voor 2021 en 2022 worden bijgesteld in de Voorjaarsnota 2021. Uiteraard conform uw besluit.

Sportpark Winsum West

Een aantal werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe sportaccommodatie in sportpark Winsum West worden door de sportverenigingen uitgevoerd. Hierdoor kan de begrote uitgaven worden verlaagd, en omdat deze kosten in rekening gebracht zouden worden bij de sportverenigingen, kunnen ook de begrote inkomsten in dezelfde mate worden verlaagd.

Revitalisering Geert Reinderspark Bedum

Het Geert Reinderspark is onderdeel van de beleevingsroute door de groene long van Bedum. Daarnaast zijn er diverse initiatieven voor het realiseren van speelvoorzieningen. Hiervoor heeft APB (Algemeen Plaatselijk Belang Bedum) met succes een subsidieaanvraag ingediend bij Landschapsbeheer Groningen onder de noemer Kansrijk Groningen.

De totale subsidie bedraagt € 153.000. Dit is inclusief het verfraaien en verbeteren van de bosrand van het Bedumberbos, de bloemenweide langs de Waldadrift en de reconstructie van de historische tuin bij de Walfriduskerk.

Ontsluitingsweg Bedum (Melkweg)

Door het opheffen van een paar spoorwegovergangen en het aanleggen van een secundaire weg in verband met de ontsluiting van een tweetal boerderijen moet het dorpsommetje "7 bruggentjespad" worden omgelegd. Hiervoor dienen nog grondaankopen en werkzaamheden te worden gedaan; de plannen zijn in uitwerking. Mutatie € 100.000 incidenteel nadelig (wordt gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen Ter Laan).

Woonplan Maarweg Uithuizen

De begroting van het woonplan Maarweg te Uithuizen is geactualiseerd.

Mutaties Najaarsnota 2020 - Kredieten

+ = verhoging budget; -/- = verlaging budget

			Afschr.	mutatie 2020			Kapitaallast		Opmerking
Interne order	categorie	omschrijving	Termijn	lasten	baten	saldo	Aflossing		
Programma 2 Bereikbaarheid									
721060044	43200000	Groot onderhoud N363		1.150.000					
721060044	84441000	Provinciale bijdrage groot onderhoud N363			1.150.000				
721060045	43200000	Herinrichting komtaverse Roodeschool-Oosteinde		1.150.000					
721060045	84441000	Provinciale bijdrage herinrichting komtaverse Roodeschool-Oosteinde			1.150.000				
721060046	43200000	Fietspad komgrenzen Roodeschool-Oosteind		500.000					
721060046	84441000	Provinciale bijdrage fietspad komgrenzen Roodeschool-Oosteind			500.000				
721060063	43200000	Herinrichting landbouwverkeer Wehe den Hoom, Leens en Ulrum	20	1.126.500				26.341	
721060063	43200000	Herinrichting landbouwverkeer Wehe den Hoom, Leens en Ulrum		405.250					
721060064	84341000	Provinciale bijdrage herinrichting landbouwwer.WdH, L en U			1.126.500				
772060006	43200000	Herinrichting landbouwverkeer WdH, L en U - riolering		456.000					
772040310	43200000	Vrijval krediet riolering '98 ter dekking herinr.landbouwwer. WdH, L en U			456.000				
Subtotaal				1.987.750	1.582.500	405.250			
774030002	43202002	Sanering verkeerslawaaï N361/N363		305.000					
774030002	84411000	Sanering verkeerslawaaï N361/N363			305.000				
Programma 4 Leefbaarheid & Voorzieningen									
721010003	43200000	Reconstructie Waldadrift extra groenstrook		20.000					
721010003	84381000	Subsidie Landschapsbeheer Groningen t.b.v. groenstrook Waldadrift			20.000				
721030079	43200000	De Tirrel: infrastructuur	40	-1.000.000					
742030008	43200000	De Tirrel: schoolgebouw	40	-2.000.000					
742030008	43202000	De Tirrel: schoolgebouw	40	495.130					
742030008	84321000	De Tirrel: bijdrage schoolgebouw	40		275.000				
742060054	43205000	De Tirrel - voorbereidingskosten	40	4.310.000					
742060055	43101000	De Tirrel - grondkosten		1.600.000					
752030009	43200000	De Tirrel: sportzaal	40	-500.000					
752030009	43202000	De Tirrel: sportzaal	40	459.764					
771030001	43202000	De Tirrel:maatsch. ruimtes	40	221.040					
771030001	84321000	De Tirrel: bijdrage maatsch. ruimtes	40		275.000				
771030001	43200000	De Tirrel:maatsch. ruimtes	40	-1.000.000					
Subtotaal				2.585.934	550.000	2.035.934		63.437	
751030006	84481001	Winsum-West clubgebouw / kleedkamers		52.761					
751030006	43202000	Winsum-West clubgebouw /kleedkamers		-52.761					Betreft een administratieve wijziging.
772060005	43200000	Revitalisering Geert Reinderspark Bedum		95.000					
772060005	84381000	Subsidie Landschapsbeheer Groningen t.b.v. revitalisering Geert Reinderspark			95.000				
Programma 6 RO, Wonen & Duurzaamheid									
782010101	43200000	Rondweg Bedum (Melkweg) verleggen 7 burggetjespad		100.000					Wordt gedekt uit de BR Bovenwijkse voorzieningen Ter Laan 4
782060004	43200000	Woonplan Maarweg Uithuizen investering		-317.723					
782060004	43801454	Woonplan Maarweg Uithuizen sloopkosten		-52.053					
782060004	83801004	Woonplan Maarweg Uithuizen opbrengsten			-369.776				
Subtotaal				-369.776	-369.776	-			Betreft een administratieve wijziging.
TOTAAL				7.523.908	4.982.724	2.541.184		89.779	

Grote Projecten

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de stand van zaken van de verschillende grote projecten. Zoals bij de begrotingsbehandeling toegezegd, nu ook met een financiële stand van zaken. De financiële overzichten betreffen een tussenstand van de realisatiecijfers ten opzichte van de ramingen op dit moment. Voor zover er tekstueel niet op een afwijking wordt gerapporteerd, is de verwachting dat de raming aan de kostenkant niet zal worden overschreden en dat de geraamde inkomsten nog worden gerealiseerd.

Project Kortsluiting

Stand van zaken

De leefbaarheid en verkeersveiligheid in het centrum van Winsum staan zwaar onder druk door doorgaand (vracht)verkeer over de Onderdendamsterweg. In de Structuurvisie Winsum 2025 is daarom de wens opgenomen om een kortsluitverbinding te realiseren tussen de Onderdendamsterweg en de N361 met een tunnel onder het spoor door. Bij de herinrichting van het centrum van Winsum is reeds geanticipeerd op de aanleg van de kortsluitverbinding: dit deel van de Onderdendamsterweg is autoluw en als verblijfsgebied ingericht. In 2016 is de kortsluitverbinding opgenomen in het rompakkoord tussen de toenmalige gemeente Winsum en de provincie Groningen. In het kader van het rompakkoord draagt de provincie Groningen € 5,7 miljoen bij aan de realisatie van dit project.

Momenteel zijn de voorbereiding en de juridische procedures voor dit project vrijwel afgerond. Binnen enkele weken wordt een uitspraak van de Raad van State verwacht. Na een positieve uitspraak wordt direct gestart met de aanleg van de bouwweg en de aanbestedingsprocedure voor de onderdoorgang onder het spoor. De aanleg van de weg staat gepland in 2021, de onderdoorgang en het verkeersplein N361 in 2022. De weg kan dan in het voorjaar van 2023 open voor verkeer.

Financiële stand van zaken

Op dit moment is bijna € 1,1 miljoen uitgegeven binnen dit project, en is er bijna € 0,6 miljoen aan verplichtingen.

Uitgaven				Inkomsten	
Kortsluiting bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
Algemene kosten	784	526	258	0	0
Onderdoorgang	5.777	443	5.333	0	0
Weg	706	67	639	0	0
Verkeersplein	337	17	320	0	0
Financiële buffer	696	0	696	0	0
Bijdrage provincie	0	0	0	5.700	400
Totaal	8.300	1.053	7.247	5.700	400

Risico's

De grootste risico's binnen dit project betreffen de drie aanbestedingen. De eerste aanbesteding (de weg) heeft reeds plaatsgevonden. Deze was substantieel lager dan het begrote bedrag. De tweede aanbesteding betreft de aanleg van het verkeersplein bij de aansluiting van de Kortsluiting op de N361. Dit onderdeel wordt aanbesteed door de provincie Groningen. Gemeente Het Hogeland vergoedt de werkelijke kosten aan de provincie, maar met de provincie is afgesproken dat onze bijdrage maximaal gelijk zal zijn aan het begrote bedrag, zodat wij hierin geen financieel risico lopen. De derde en meest omvangrijke aanbesteding betreft de bouw van de onderdoorgang onder het spoor. Deze wordt aanbesteed door ProRail. In de overeenkomst met ProRail is vastgelegd dat ProRail het geraamde bedrag als maximale aanneemsom opneemt in het aanbestedingsdossier.

Project Sportpark Winsum-West

Stand van zaken

Het project Sportpark Winsum-West bevindt zich in een afrondende fase. De voetbalaccommodatie is opgeleverd en de inrichting van de openbare ruimte zal met het aanpoten van de beplanting eind 2020 worden afgerond.

Momenteel wordt gewerkt aan een duurzame invulling van het gebied. Dit zal uitvoering krijgen in de vorm van een zonneparking. De nieuwe parkeerplaatsen ten behoeve van de voetbalaccommodatie zullen voor een deel een overkapping krijgen waarop zonnepanelen worden geplaatst. De Stichting Schilligehamster Zon, die voor dit doel door de sportverenigingen is opgericht, zal het beheer hebben van deze zonneparking.

De gemeente stelt budget beschikbaar voor het aanleggen van deze zonneparking, waarvan een deel in de vorm van een lening aan de Stichting Schilligehamster Zon. De stichting zal deze lening terugbetalen uit de opbrengsten van duurzame energie die de zonnepanelen genereren.

Financiële stand van zaken

Onderstaand staat een overzicht van de huidige financiële stand van zaken.

Ten aanzien van de verwachte uitgave is deels een inschatting gemaakt. De verwachting voor dit project is dat een klein plusje overblijft.

Uitgaven				Inkomsten	
Winsum West bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
Voorbereiding	335	259	76	0	0
Velden	1.405	1.345	60	0	0
Infrastructuur	1.754	1.270	484	0	0
Clubgebouw	1.899	2.081	-182	350	0
Duurzaamheid	275	27	248	0	0

Risico's

Op dit moment zijn de financiële risico's gering. Het is duidelijk wat er nog aan werkzaamheden moet plaatsvinden. Ten aanzien van de invulling van de duurzame maatregelen zullen de zonnepanelen nog worden aanbesteed. Leidend daarin is het beschikbare budget. Hierdoor wordt geen overschrijding of ander risico voorzien.

Project Werelderfgoedcentrum Waddenzee

Stand van zaken

De realisatie van het Werelderfgoedcentrum (WEC) is de verantwoordelijkheid van de stichting WEC. De gemeente is alleen verantwoordelijk voor de inrichting van de buitenruimte (vanaf de demarcatielijn tot aan de visafslag) en het vergunningentraject. Voor de parkeervoorziening t.b.v. het WEC hebben wij een faciliterende rol, omdat zowel Rijkswaterstaat als de provincie geen huurovereenkomst met particulieren aangaan. Aan de gemeente wordt door de stichting WEC een garantiestelling voor een BNG lening gevraagd. Het proces loopt nog en de financiële risico's worden meegenomen in het advies. Overigens wordt er op gewezen dat de Raad van Toezicht van het zeehondencentrum nog akkoord moet gaan met de investering. Wanneer deze niet akkoord gaat, dan wordt het WEC niet gerealiseerd. Financieel zal het dan niet meer haalbaar zijn. Voor de bestemming van het Waddenkwartier zal dan een nieuwe invulling gevonden moeten worden. Het terrein is bij de gemeente in erfpacht.

Financiële stand van zaken

Hieronder een korte weergave van de financiële stand van de kredieten.

Uitgaven				Inkomsten	
Werelderfgoed centrum bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
Herinrichting openbare ruimte	1.300	297	1.003	0	0
Totaal overige interne orders	500	216	284	0	0
Totaal	1.800	513	1.287	0	0

Programma Centrumontwikkeling Winsum

Met de uitvoering van het Centrumplan Winsum wordt versterking van het centrum van Winsum nagestreefd. Dit met het doel om te komen tot een economisch sterk, compact, aantrekkelijk en levendig winkelcentrum. Hiervoor zijn reeds in de voormalige gemeente Winsum een drietal pijlers gestart. Dit zijn:

- Vastgoedontwikkeling;
- Herinrichting openbare ruimte;
- Subsidieregeling vastgoed.

Financiële stand van zaken

Hieronder een korte weergave van de financiële stand van de kredieten.

Uitgaven				Inkomsten	
Centrumplan Winsum bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
NPG+	3.440	703	2.737	3.440	3.440
Infrastructuur centrum Winsum	1.000	157	843	0	0
Versterking centrum Winsum	1.000	664	336	0	0
Totaal	5.440	1.524	3.916	3.440	3.440

Vastgoedontwikkeling en herinrichting openbare ruimte

Stand van zaken

De ontwikkeling van het vastgoed van het Boogplein, evenals het ontwerp van de openbare ruimte (ten zuiden van het Winsumerdiep) zijn grotendeels afgerond en gereed voor besluitvorming. Tevens hebben wij voor deze ontwikkelingen een bestemmingsplanprocedure opgestart, die wij in het voorjaar van 2021 hopen af te ronden.

Tijdens de ontwerpfasen is ons gebleken dat de benodigde werkzaamheden in de openbare ruimte ten behoeve van de ontwikkeling van het Boogplein omvangrijker zijn dan waar oorspronkelijk vanuit is gegaan. Een en ander komt voort uit de koop- en realisatieovereenkomst met de ontwikkelaar van het Boogplein en de afspraken zoals die daarin zijn gemaakt. Momenteel zijn wij nog de mogelijkheden aan het onderzoeken hoe wij hiermee om kunnen gaan. Wij kijken hierbij met name hoe wij deze extra financiële opgave binnen de bestaande kredieten voor het Centrumplan Winsum kunnen oplossen. De verwachting is dat dit met inzet van de ook voor het centrum van Winsum geraamde NPG-middelen gerealiseerd kan worden. Wij verwachten u hierover zeer binnenkort te kunnen informeren en een raadsvoorstel voor te leggen.

Na besluitvorming door uw raad kan het ontwerp definitief worden gemaakt en kan de voorbereiding van de aanbesteding van de openbare ruimte worden opgepakt.

De belangrijkste risico's die wij onderkennen bij de ontwikkeling van het Boogplein komen voort uit onze afhankelijkheid van ontwikkelaars van het vastgoed. Dit betreft een risico op vertraging van de ontwikkeling en realisatie van het vastgoed of het geheel afhaken van de ontwikkelende partijen.

Dit zal zeker leiden tot vertraging van het hele plan doordat er een nieuwe ontwikkelaar moet worden gezocht. Ook krijgen wij dan te maken met hiermee samenhangende hogere plan-, realisatie- en beheerkosten. Openbare ruimte die minder goed is afgestemd op ontwikkeling. En eventueel extra werk in het kader van woonrijp maken door latere realisatie van het vastgoed.

Subsidieregeling vastgoed

Stand van zaken

De subsidieregelingen "versterking centrum van Winsum" en "Nadere regels versterking centra vier dorpen Het Hogeland" zijn in Winsum een succes gebleken. In 2020 hebben wij vanuit deze regelingen het volledig beschikbare budget (voorlopig) toegekend. Hiermee heeft dit geleid tot een aanzienlijke kwaliteitsimpuls in het vastgoed binnen het centrumgebied Winsum. Tevens heeft dit geleid tot de relocatie van enkele winkels naar binnen het centrumgebied.

Programma Centrumontwikkeling Uithuizen

Het programma beoogt een economisch sterk, compact, leefbaar en onderscheidend winkelcentrum te realiseren waar het prettig verblijven is. Een sprankelend centrum.

De afgeleide doelen zijn verwoord in de onderliggende projecten te weten;

- Blink
- Molenerf
- Schoolstraat en
- Bestrijding leegstand.

Financiële stand van zaken

Hieronder een korte weergave van de financiële stand van de kredieten.

Uitgaven				Inkomsten	
Centrumplan Uithuizen (*) bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
NPG+	2.200	75	2.125	2.200	2.200
De Blink	5.233	5.176	57	3.744	2.995
Molenerf	1.676	472	1.204	472	0
Schoolstraat	1.593	244	1.348	1.186	0
Totaal	10.701	5.967	4.734	7.601	5.195

Project Blink

Doel: 'Blink als gezellig dorpshart' is kort gezegd het doel van het project. De leefbaarheid van het dorp moet worden versterkt door een hoogwaardige openbare ruimte in de dorpskern, waarbij het water terugkomt tot op de Blink. De Blink is daarbij een aantrekkelijke verbindingzone tussen Molenerf en Hoofdstraat-Oost.

Stand van zaken

De realisatie van dit project is, op enkele kleine aspecten na, afgerond. De prognose is dat er nog circa € 10.000 uitgegeven wordt voor een aanpassing op het verzoek van het toegankelijkheidsteam.

Er zijn geen knelpunten of risico's.

Project Molenerf

Doel: Het project Molenerf verbindt het Molenerf met de Blink.

Door de verplaatsing en sloop van de supermarkten wordt ruimte gemaakt voor een laan van het Molenerf-Snik naar de Zuiderstraat. Hierdoor ontstaat een transparante en aantrekkelijke verbinding vanuit het Molenerf richting Blink, centrum.

Stand van zaken

Het opstellen van een plan dat aan alle belangen van de gezamenlijke betrokken partijen zo goed mogelijk invulling geeft heeft geruime tijd gekost. Inmiddels ligt er een concept waarin een aantal wijzigingen verwerkt zijn. Op dit moment wordt verkend en doorgerekend wat de (financiële) gevolgen van deze wijziging zijn voor het project. De verwachting is dat prioriteitskeuzes noodzakelijk zijn. Mocht dit leiden tot (financiële) knelpunten of wijzigingsvoorstellen dan zal hierover gerapporteerd worden.

Project Schoolstraat

Doel: Initiatieven van de marktpartijen om te investeren in het centrum honoreren om gezamenlijk een kwaliteitsslag te realiseren. De Aldi en de AH worden gefaciliteerd in verplaatsing en/of nieuwbouw in het gebied. Er moeten voldoende parkeerplaatsen komen en een goede verkeerskundige verbinding tussen het parkeerplein en het centrum. De parkeerplaatsen krijgen een betere inrichting in het groen.

Stand van zaken

Voor het plan voor het gebied dat ruwweg ligt in een vierkant dat ligt tussen De Rank tot en met het voormalige bakkerspand aan de Hoofdstraat oost en de Schoolstraat wordt inmiddels een bestemmingsplan opgesteld. Het plan is nauw overleg tussen de gemeente en de eigenaar van de AH ontwikkeld. De onderhandelingen over de grondtransacties lopen. De verwachting is dat de middelen oorspronkelijk beschikbaar voor dit project niet toereikend zijn maar dat dit met inzet van, ook hiervoor geraamde, NPG-middelen gerealiseerd kan worden. De precieze doorrekening kan plaatsvinden als de onderhandelingsresultaten er eind 2020 liggen. Mocht dit leiden tot (financiële) knelpunten of wijzigingsvoorstellen, dan zal hierover gerapporteerd worden.

Bestrijding leegstand

Doel: De leegstand zowel preventief als correctief bestrijden met een pakket van initiatieven. Daarmee willen we niet alleen het totale centrum aantrekkelijk maken en een kwaliteitsimpuls geven, maar ook in algemene zin de aantrekkelijkheid vergroten voor nieuwe vestigingen en investeerders.

Stand van zaken

Inmiddels zijn 5 subsidies toegekend en voor een 6^e aanvraag is het voortraject doorlopen. Samen is dit goed voor € 419.600 van het beschikbare budget voor Uithuizen van in totaal € 600.000,-. Het betreft in alle gevallen vastgoedverbeteringssubsidies voor ondernemingen in het centrumgebied. Ook hier heeft Covid 19 effect: een aantal ondernemers wacht met aanvragen van de subsidie of met het uitvoeren van de verbetering. Kijkend naar de lopende ontwikkelingen, waarbij sprake is van transformatie of verplaatsing, is duidelijk dat bij een volgende subsidiabele aanvraag het nog beschikbare budget in één keer verbruikt kan zijn.

Programma Centrumontwikkeling Bedum

Het programma beoogt door versterking van de identiteit en functie van het centrum een economisch sterk, compact, leefbaar en onderscheidend winkelcentrum te realiseren en daarmee de leefbaarheid in het dorp te vergroten.

De afgeleide doelen zijn verwoord in de onderliggende projecten te weten:

- Bederawalda,
- Vastgoed Blok A en blok C in het centrum,
- Verplaatsing en verbetering vastgoed, openbare ruimte centrum inclusief verbetering (lang)parkeren en Molenweg,
- Reconstructie Molenweg.

Financiële stand van zaken

Hieronder een korte weergave van de financiële stand van de kredieten.

Uitgaven				Inkomsten	
Centrumplan Bedum bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
NPG+	2.200	0	2.200	2.200	2.200
Herinrichting De Vlijt en Versplein	1.120	543	577	120	0
Reconstructie Molenweg	767	32	735	0	0
Uitvoering Bederawalda	1.294	716	578	120	261
Centrumplan Bedum	724	61	663	0	120
Totaal	6.105	1.351	4.754	2.440	2.581

Project Bederawalda

Doel: Het project Bederawalda bestaat uit de realisering van nieuwbouw van (levensloopbestendige) woningen door woningstichting Wierden en Borgen. Fase 1 bestaat uit vijftien appartementen en is gereed en bewoond sinds 2017. Fase 2 is de realisering van twaalf grondgebonden woningen. Deze zijn opgeleverd in 2020. Fase 3 is de realisering van circa dertig appartementen. Deze laatste fase wordt opnieuw tegen het licht gehouden in verband met de hoge kosten van aardbevingsbestendig bouwen, de veranderde woningmarkt sinds de start van het project in 2011 en de transformatie van andere woonplekken door Wierden en Borgen.

Stand van zaken

Het project Bederawalda is een ontwikkeling van woningstichting Wierden en Borgen. Fase 1 (15 appartementen) en fase 2 (12 grondgebonden woningen) zijn gereed. Het ontwerp voor het plan voor fase 3 wordt herzien naar de actuele woningbehoefte. De stedenbouwkundige uitgangspunten blijven overeind staan. Het programma qua type woningen wordt aangepast. De bouw staat gepland voor 2023.

De openbare ruimte wordt door de gemeente gerealiseerd. Hierover zijn afspraken met Wierden en Borgen gemaakt. Het terrein voor het lang parkeren van bezoekers en de 'smok-en-vot' zone ten behoeve van de Regenboogschool zijn onlangs opgeleverd. Ook het woonrijp maken bij de opgeleverde grondgebonden levensloopbestendige woningen is afgerond. Na de afronding van de bouw van fase 3, wordt de rest van het terrein woonrijp gemaakt, wordt de vijver vergroot en de aansluiting op De Vlijt gerealiseerd. Er zijn nu geen knelpunten of specifieke risico's.

Project Blok A

Doel: Door bouw van Blok A ontstaat er ruimte voor winkels en/of dienstverlening op de begane grond (commerciële plint) en worden tien appartementen op de verdiepingen gerealiseerd. Vanuit bestaande panden kunnen dan winkels verplaatst worden, waarna die panden gesloopt worden. Hierdoor kan er circa 700 m² winkelvloeroppervlak worden gesaneerd. Tevens worden hiermee drie kwalitatief slechte panden vervangen door kwalitatief mooie en aardbevingsbestendige nieuwbouw.

Stand van zaken

De sloop van de panden De Vlijt 6 en 8 is gestart en wordt dit jaar afgerond. De ontwikkelaar heeft de bouw van Vlijtborg aanbesteed. De start is begin 2021 gepland. Alle 10 appartementen zijn verkocht. Tevens is de gehele begane grond gevuld met potentiële huurders. Vanuit De Vlijt 10 verhuizen twee winkeliers naar de nieuwbouw. Voor de resterende ruimte zijn gesprekken met potentiële huurders in afronning; zoals het er nu uitziet is daarmee de hele ruimte gevuld. De grondoverdracht van de gemeente aan de ontwikkelaar waarbij ook afwikkeling van de andere afspraken uit de overeenkomst plaatsvindt, zal voorafgaand aan de daadwerkelijk start gebeuren (eind 2020/begin 2021). Er zijn nu geen knelpunten of specifieke risico's.

Project Blok C

Doel: Blok C is voorzien op het huidig parkeerterrein. Tot in 2019 was deze locatie bedoeld voor de bouw van het gezondheidscentrum, echter deze wordt niet meer gerealiseerd op deze locatie (initiatiefnemers hebben het voornemen gestaakt en gaan wellicht een ontwikkeling starten op het eigen terrein ter plekke van de huidige huisartsenpraktijk). Dit biedt de mogelijkheid om te onderzoeken of er voldaan kan worden aan de vraag naar grotere appartementen in het centrum en/of verplaatsing van maatschappelijke functies zoals de bibliotheek (nu gehuisvest in De Meenschaar) naar het centrum mogelijk is.

Stand van zaken

Uit een eerste globaal onderzoek blijkt dat de herontwikkeling van De Meenschaar en de ontwikkeling van Blok C financieel haalbaar is. Dit zal in 2021 verder onderzocht worden op haalbaarheid. Realisering van de bouw van Blok C kan plaatsvinden als het nieuwe plein is gerealiseerd. Volgens de huidige planning zal dit op zijn vroegst in 2022 kunnen starten. Er zijn nu geen knelpunten of specifieke risico's.

Project Verplaatsing en verbetering vastgoed

Doel: Door de in 2019 vastgestelde subsidieregeling kan het project 'Verplaatsing en verbetering vastgoed' worden uitgevoerd. Hiermee kunnen winkeliers in het kernwinkelgebied bijdragen ontvangen voor het verplaatsen c.q. verbeteren van hun vastgoed. Onder dit project wordt ook de mogelijke verwerving van vastgoed geschaard om leegstaande winkelloppervlaktes te saneren.

Stand van zaken

Er zijn 5 intake-scans uitgevoerd, 1 aanvraag is inmiddels gehonoreerd. Met de eigenaar van het mogelijk te verwerven vastgoed is gesproken, het pand dat al 2 jaar leegstond is recentelijk weer verhuurd; op dit moment is het gesprek over verwerving daarom gestaakt. Er zijn nu geen knelpunten en risico's. Voor de subsidie is een bedrag van € 100.000,- beschikbaar. Als nog een van de projecten waar een intake-scan voor is gemaakt tot aanvraag komt, is het budget op. We zullen dan zien of we een voorstel opstellen om binnen de NPG-budgetten te schuiven om weer subsidie-middelen beschikbaar te krijgen.

Project Openbare ruimte centrum en verbetering (lang) parkeren

Doel: Het project Openbare ruimte centrum en verbetering (lang) parkeren bestaat uit de herinrichting van de ontstane openbare ruimte na afronding van de vastgoedprojecten. Tussen Blok A en Blok C ontstaat een nieuwe multifunctionele ruimte, die wordt ingericht ten behoeve van parkeren en het houden van de weekmarkt en evenementen. De toevoeging van groen legt een link met het historisch karakter en is een verwijzing naar de langwierde waarop de Grotestraat is aangelegd. Tevens wordt het park met de vijver tussen Bederawalda en De Vrije Gang verbonden met het centrum. Naast de grondgebonden woningen van Bederawalda is een parkeerterrein gerealiseerd ten behoeve van lang parkeren; het parkeren in het centrumgebied wordt dan gereguleerd door introductie van kort parkeren.

Stand van zaken

Het ontwerp is in afronding. Midden 2021 wordt het bestek en de besteksraming opgesteld. Daar wordt ook expliciet de 'plus' zichtbaar gemaakt. Uitvoering staat gepland in 2022 na de sloop van het pand De Vliet 10. De sloop zal plaats vinden na verhuizing van een deel van de winkels (begin 2022) naar de dan opgeleverde Vlietborg. Er zijn nu geen knelpunten of risico's.

Project reconstructie Molenweg

Doel: De staat van onderhoud van de infrastructuur aan de Molenweg laat sterk te wensen over. De Molenweg wordt gezien als belangrijke verbinding tussen 2 winkelcentra. Koopcentrum de Scheve Toren en Winkelcentrum Veen.

In het ontwerp voor de herinrichting van de Molenweg moet er vooral aandacht zijn voor het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit, de deels nog aanwezige historische kademuur, het parkeren en het groen. Daarbij willen we het water meer 'beleefbaar' maken.

Bij de herinrichting zal ook de riolering aan de Molenweg worden vervangen.

De Molenweg maakt tevens onderdeel uit van de busroute door Bedum. De aandacht bij het ontwerp zal vooral uitgaan naar de ruimte tussen de rijbaan en het Boterdiep. Dit moet een aantrekkelijk gebied worden om te verblijven en een fraaie verbinding gaan worden tussen de 2 winkelcentra.

Stand van zaken

Het schetsontwerp (SO) is bijna gereed en wordt gedeeld met de projectgroep en klankbordgroep middels een visiedocument en een Webinar. Bij goedkeuring zal het SO op dezelfde manier gedeeld worden met inwoners en belanghebbenden.

Het SO zal in 2021 verder worden uitgewerkt tot een VO en DO. Vervolgens wordt het bestek gemaakt voor de uitvoering. Die is op dit moment voorzien in 2022.

Programma Centrumontwikkeling Uithuizermeeden

Het programma bestaat uit twee projecten, die elk onderdeel zijn van de gebiedsagenda voor Uithuizermeeden, namelijk:

- Dynamiek aan het Lint
- Project Woon-Zorg-Zone

Financiële stand van zaken

Hieronder een korte weergave van de financiële stand van de kredieten.

Uitgaven				Inkomsten	
Centrumplan Uithuizermeeden bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
NPG+	2.200	114	2.086	2.200	2.200
Dynamiek aan het Lint Uithuizermeeden	600	355	245	300	55
Totaal	2.800	468	2.332	2.500	2.255

Project Dynamiek aan het Lint

Doel: Subsidie verstrekken aan initiatiefnemers/eigenaren van langdurig leegstaande winkelpanden in het centrum van Uithuizermeeden, zodat zij deze panden transformeren tot een of enkele levensloopbestendige woningen/appartementen.

Stand van zaken

Binnen het budget van de 1^e tranche is momenteel voorzien dat aan 6 projecten in totaal ruim € 520.000 subsidie wordt besteed (2 opgeleverd, 2 momenteel in uitvoering en 2 in afrondende fase van de voorbereiding). Daarmee is voorzien dat in het Lint in totaal 22 woningen worden gerealiseerd, waarvan 20 levensloopbestendig. In een aantal gevallen wordt een winkelpand vervangen door een gebouw met meerdere appartementen. Voor subsidie aan transformatieprojecten vanuit de regeling Dynamiek aan het Lint resteert derhalve momenteel nog ca. € 80.000.

Vanuit het budget voor de 2^e tranche is 1 project gerealiseerd en zijn 2 projecten in verregaande staat van voorbereiding. In totaal is inmiddels besteding van ruim € 270.000 subsidie voorzien. Daarvoor is met een beroep op de hardheidsclausule van de subsidieregeling 1 winkel nieuw leven ingeblazen en worden door transformatie van 2 winkelpanden in totaal 7 levensloopbestendige woningen toegevoegd. Voor subsidie aan transformatieprojecten vanuit de nieuwe NPG-Plus-regeling resteert derhalve momenteel nog ca. € 930.000. Momenteel is bij de gemeente bekend dat ca. 10 initiatiefnemers aan de voorbereiding van nieuwe transformatieplannen werken.

Risico's voor alle projecten liggen bij de initiatiefnemers. Er zijn geen knelpunten te benoemen.

Project Woon-Zorg-Zone

Doel: Op een nog nader te bepalen locatie in Uithuizermeeden wordt de ontwikkeling van een zorgplein beoogd, waarin op de begane grond verschillende zorgfuncties (huisartsen, apotheek, fysiotherapie enz.) worden gehuisvest. Op de verdiepingen ontstaan maximaal vijfenveertig levensloopbestendige appartementen geschikt voor ouderen, die op termijn zorgverlening in de nabijheid verlangen.

Stand van zaken

Voor de ontwikkeling van de woon-zorg-zone/het gezondheidsplein is in totaal € 1.000.000 NPG-subsidie beschikbaar. Daarvan is inmiddels € 170.000 versterkt aan initiatiefnemer Zorggroep Noorderzorg ten behoeve van een eerste verkenning van een haalbaarheidsstudie naar en ontwerp voor de door het dorp gewenste scope van het project. Door covid-19 is de start van dit project meerdere maanden vertraagd.

In juli heeft in de sporthal een corona-proof inloopdag plaatsgevonden om wensen en verwachtingen van inwoners in beeld te krijgen. Op basis daarvan wordt in het najaar van 2020 een Programma van Eisen opgesteld en voor een 7-tal potentiële locaties in het dorp wordt er tevens een sterkte-zwakte-analyse gemaakt. In de eerste helft van 2021 volgt een concreet ontwerp.

De problemen die covid-19 met zich mee brengt maakt het lastig om bewoners uit het dorp actief te betrekken bij de ontwikkeling. Verder zijn er momenteel nog geen knelpunten of specifieke risico's te benoemen.

Scholenprogramma

Financiële stand van zaken

Hieronder een korte weergave van de financiële stand van de kredieten.

Uitgaven				Inkomsten	
Scholenprogramma bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
Verbouw Horizon	520	520	0	0	0
Nieuwbouw Togtemaarschool	4.219	4.067	152	2.314	2.488
Verbouw Regenboog	6.876	5.117	1.759	4.184	3.171
Nieuwbouw Groenland	3.069	2.608	461	2.322	2.322
Verbouw Walfridus	472	472	0	0	0
Dr Damschool	4.600	158	4.442	2.646	0
Nieuwbouw De Dobbe	3.000	88	2.912	1.914	0
Nieuwbouw Usquert	3.300	40	3.260	1.450	0
Nieuwbouw Jansenius de Vries/De Rank	5.100	44	5.056	2.417	238
Nieuwbouw Klinkenborg	2.400	26	2.374	1.316	253
Versterking Nijenstein school	2.300	264	2.036	1.093	199
Versterking HHC Uithuizen	2.100	4	2.096	1.000	0
Versterking HHC Warffum	700	0	700	0	0
Versterking school De Noordkaap	700	6	694	0	0
Tijdelijke school Uithuizermeeden	682	72	610	682	136
Herinrichting vm. Locatie Togtemaar	600	107	493	218	0
Scholenprogramma algemeen	170	149	21	0	0
Totaal	40.808	13.742	27.066	21.557	8.806

In het kader van realiseren van aardbevings- en toekomstbestendige schoolgebouwen zijn in alle aardbevingsgemeenten programmaplannen gemaakt. Voor Het Hogeland betreft dat de twee voormalige gemeenten Bedum en Eemsmond. Deze programmaplannen zijn in deze voormalige gemeenten vastgesteld. Voor de uitvoering zijn samenwerkingsovereenkomsten met NAM en de schoolbesturen afgesloten.

De versteviging c.q. (deels) vervangende nieuwbouw van 't Groenland in Zuidwolde, de Regenboog, Walfridusschool, de Horizon en de Togtemaarschool in Bedum en Nijenstein in Zandweer zijn inmiddels afgerond. De plannen voor vervangende nieuwbouw van vijf scholen en een gymzaal: twee-onder-een-kapschool t.b.v. de Rank en de Jansenius de Vries in Warffum, de Dobbe in Roodeschool, de basisschool in Usquert, Klinkenborg in Kantens en de gymzaal in Zandweer zijn in voorbereiding.

Verder het bouwkundig verstevigen van vier scholen: twee-onder-een-kapschool de Noordkaap/de Sterren in Uithuizermeeden, Het Hogeland College in Uithuizen (met mogelijk een deel vervangende nieuwbouw) en Het Hogeland College in Warffum. De nieuwbouw van de Dr. Damschool in Uithuizermeeden is gestart, de oude school is inmiddels gesloopt.

In de raad van 15 april 2020 zijn de kredieten voor de uitvoering bijgesteld c.q. verstrekt. De meeste projecten zijn nu in voorbereiding (ontwerpfase), de aanbestedingen zullen in 2021 plaatsvinden. Alleen de aanbesteding van de Dr. Damschool heeft dit jaar plaatsgevonden (binnen de raming). In de geraamde budgetten is rekening gehouden met prijsstijgingen (hiervoor is van het Rijk extra budget ontvangen hetgeen al in de kredieten en dekking verwerkt is). Er is nog geen reden om overschrijdingen buiten het programma te verwachten; binnen het programma zullen mee- en tegenvallers vereffend worden.

Ten opzichte van de planning zijn er wel risico's: voordat de start van de bouw kan plaatsvinden moeten de omgevingsvergunningen verstrekt zijn. Hierbij is ontheffing van het bestemmingsplan noodzakelijk en is het risico van bezwaren aanwezig. Door vroegtijdige participatie van omwonenden wordt geprobeerd dit te voorkomen. Ook blijkt steeds vaker dat de nutsbedrijven meer voorbereidingstijd nodig hebben voor het af- en aansluiten van nutsvoorzieningen. Voordat de eventuele sloop kan starten levert dat tijdverlies op. Wij proberen dit te voorkomen door vroegtijdig in overleg te gaan met de nutsbedrijven.

In het programma is versterking van beide Hogeland Colleges opgenomen. Zoals eerder benoemd wordt onderhandeld met de NCG (voorheen NAM) over de overname van het bouwheerschap. De geraamde kosten voor versterking en tijdelijke huisvesting worden dan mogelijk afgekocht. Daarmee krijgt de gemeente zelf de regie en kan de voorgestane vervangende nieuwbouw van het oudste gebouwdeel uit 1962 in Uithuizen gecombineerd met de versterking en de nu noodzakelijke tijdelijke huisvesting worden uitgevoerd. Zo kan een behoorlijk financieel inderdienvoordeel behaald worden.

De financiële uitwerking en de kredietverstrekking zullen we binnenkort afzonderlijk aan u voorleggen.

De Tirrel

De begrotingswijziging behorende bij het raadsbesluit omtrent de aanvulling van het investeringskrediet van De Tirrel kon niet meer worden verwerkt in de begroting 2021. In deze Najaarsnota is de kredietwijziging van de jaarschijven 2019 en 2020 opgenomen. In de Voorjaarsnota 2021 zal het restant van krediet dat betrekking heeft op 2021 en verder worden geactualiseerd. Dit uiteraard conform de besluitvorming in uw raad.

Paragraaf Coronacrisis

In de voorjaarsnota is voor het eerst ingegaan op de gevolgen van de corona-crisis en de financiële impact op onze gemeente. In dit hoofdstuk geven we een update van de meest relevante ontwikkelingen voor onze gemeente. De informatie zoals opgenomen in dit hoofdstuk geeft een beeld van de situatie oktober 2020. Aangezien de ontwikkelingen zich in snel tempo opvolgen, kan de informatie zijn ingehaald door de actualiteit. Met een separatie rapportage informeren wij u op korte termijn over de laatste ontwikkelingen.

De coronacrisis kent nu de tweede golf. De gevolgen van de coronacrisis vragen nog onverminderd de aandacht van de gemeente om hun inwoners, ondernemers en verenigingen te ondersteunen in deze tijd. Om de gemeenten tegemoet te komen in de financiële gevolgen van de coronacrisis heeft het Rijk met de medeoverheden (VNG, IPO, UvW) afspraken gemaakt over reële compensatie van gedeelde inkomsten en extra uitgaven. Deze inkomsten worden voor een groot deel verstrekt via de Algemene Uitkering, waarbij zoveel mogelijk gebruik is gemaakt van de huidige verdeelsleutels.

De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn, zoals u weet, nadrukkelijk niet geoormerkt. Dat geldt in sterke mate voor de algemene uitkering. Dit betekent dat de ontvangen compensatiebedragen niet worden geoormerkt. De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn vrij aanwendbaar en besteedbaar. Gemeenten worden via de algemene uitkering op globale wijze gecompenseerd voor de lasten(stijgingen) die horen bij de gemeentelijke taken. De ontvangen rijksmiddelen uit het compensatiepakket worden daarom als totaalbedrag meegenomen in deze nota. Dat er geen een-op-een koppeling tussen de baten (uitkeringen gemeentefonds) en de lasten is, komt ook tot uitdrukking in de verantwoordingswijze: uitkeringen uit het gemeentefonds moeten worden verantwoord op één taakveld en mogen niet worden verantwoord op andere taakvelden in de begroting of jaarrekening.

Naast de vergoedingen via de algemene uitkering, worden we ook gecompenseerd via de zogenaamde TOZO regeling. Dit is een specifieke uitkering. In tegenstelling tot de compensatie in het gemeentefonds, zullen deze middelen worden afgerekend op basis van de daadwerkelijke uitgaven.

Hieronder ziet u een weergave van de corona inkomsten voor onze gemeente voor het jaar 2020 met een korte toelichting vanuit de circulaire. De inkomsten ad € 10.182.866 zijn in deze nota volledig geraamd. Voor een bedrag ad € 9.135.204 zijn er corona gerelateerde lasten c.q. gedeelde inkomsten in deze nota opgenomen. Een bedrag van ruim € 1 miljoen is niet als last geraamd. Wij stellen u voor de nog niet gealloceerde middelen te reserveren in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Corona.

In verband met de corona zijn er door de gemeente meer kosten gemaakt dan in deze nota verwerkt. Veelal omdat de omvang beperkt is, of omdat we nu nog niet kunnen overzien wat de totale kosten worden. Bij de jaarrekening zal de definitieve dotatie over 2020 worden bepaald op basis van de gerealiseerde kosten en de ontvangen compensatie.

In onderstaande tabel vindt u een samenvattend overzicht van de ontvangen compensatie en de in de nota verwerkte budgettaire mutaties.

Inkomsten

Voorschot specifieke uitkering TOZO	€ 8.258.911
Subsidie Ministerie Volksgezondheid, Welzijn & Sport	€ 123.794
Algemene Uitkering	€ 799.727
Decentralisatie Uitkering	€ 382.935
Integratie Uitkering (WSW compensatie)	€ 617.499
Totaal	€ 10.182.866

Uitgaven

TOZO bijstandsuitgaven, bedrijfskrediet, loonkosten	€ 8.258.911
Subsidie kwijtschelding huur maart - mei sportclubs	€ 123.794
Lagere opbrengst leges rijdocumenten	€ 30.000
Lagere opbrengst leges reisdocumenten	€ 55.000
Lagere omzet Wsw Ability	€ 617.499
Lagere Eigen Bijdrage Wmo	€ 50.000
Totaal	€ 9.135.204
Dotatie bestemmingreserve Corona	€ 1.047.662

TOZO

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers is een specifieke uitkering. De gemeente heeft op voorschotbasis een bedrag ad € 8.258.911 ontvangen voor de uitgaven van levensonderhoud, het verstrekken van bedrijfskrediet en voor de uitvoeringskosten. De TOZO uitgaven zijn voor hetzelfde bedrag opgenomen in deze najaarsnota. Via de Sisa verantwoording zal de definitieve afrekening plaatsvinden en zal het teveel ontvangen bedrag worden teruggestort.

Voor onze gemeente is er op dit moment nog een beperkte invloed met betrekking tot de coronawerkloosheid en de bijstandsaanvragen. We verwachten echter op korte termijn wat meer invloed op onze uitgaven. Hoe één en ander zich daadwerkelijk gaat ontwikkelen is mede afhankelijk van de duur van de huidige maatregelen en lockdown scenario's.

De stand per 20 oktober geeft aan dat er 921 aanvragen voor levensonderhoud en 61 aanvragen voor krediet verstrekking zijn binnengekomen bij de gemeente. Op het moment van schrijven is respectievelijk € 3.308.448 en € 519.924 uitgegeven.

Inmiddels zijn we toe aan de TOZO 3 regeling. Er zijn sinds 1-10-2020 circa 25 aanvragen binnengekomen.

Uitvoeringskosten TOZO

De gemeenten ontvangen per besluit op een aanvraag levensonderhoud een vergoeding van € 450 en per besluit op een aanvraag voor een kredietverstrekking € 800. Voor de uitvoering van de TOZO regeling heeft inhuur van personeel plaatsgevonden. Aangezien de TOZO 3 regeling van kracht is, zal de uitvoering inclusief het toetsen van de rechtmatigheid nog de nodige tijd in beslag nemen.

Kwijtschelden huur sportverenigingen

De Regeling Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 betreft compensatie van inkomstenderving en het kwijtschelden van huur aan sportverenigingen. Op basis van deze regeling is

de huur aan de sportverenigingen kwijtgescholden voor de maanden maart tot en met mei 2020. De kwijtgescholden huuropbrengsten bedraagt voor de binnensportverenigingen € 96.172 en voor de buitensportverenigingen € 27.622. Hiervoor is een subsidie aangevraagd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, onze verwachting is dat deze subsidie wordt goedgekeurd.

Algemene uitkering

Naast bovenstaande vergoedingen (TOZO en huur sportverenigingen), is de algemene uitkering aangevuld met tegemoetkomende extra middelen. Deze aanvullingen zijn:

Lokale Culturele voorzieningen

Het kabinet heeft besloten om een tegemoetkoming voor de compensatie aan medeoverheden te verstrekken. Dit met het oogmerk op borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Deze organisaties missen nu onder andere inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de vaste lasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen.

De gemeente heeft momenteel vijf culturele organisaties met financiële problemen. Deze organisaties gaan na het opstellen van hun jaarrekening 2020 een verzoek indienen om in aanmerking te komen voor compensatie. Graag zouden we middelen willen reserveren voor het versterken van de culturele infrastructuur. Waarschijnlijk zal dit plan in het voorjaar van 2021 aan u worden voorgelegd. Dekking zou gevonden kunnen worden in de ontvangen coronamiddelen.

Inhaalzorg Jeugdwet en Inhaalzorg Wmo

Het Rijk heeft met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo, die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020, voor zover die gerelateerd kunnen worden aan uitstel van noodzakelijke zorg.

Er is nog geen beeld van de extra kosten in dit verband voor de Jeugdhulp en Wmo. De RIGG zal de kosten voor de Jeugdhulp inzichtelijk maken.

Toezicht en handhaving

Het kabinet heeft tevens middelen toegevoegd voor extra toezicht- en handhavingskosten als gevolg van de coronamaatregelen. Denk hierbij onder andere aan de extra inzet van boa's.

De daadwerkelijke inzet voor toezicht en handhaving is hoger dan afgelopen voorjaar. Dat betreft:

- BOA-capaciteit – dagelijks en vaak in het weekend;
- Toezicht-capaciteit – monitoren tijdens het normale werk, monitoren Corona specifiek in het weekend;
- Juridische capaciteit – analyse van de regels in de noodverordening, praktische toepassing ervan bij vragen van burgers en bedrijven;
- APV-capaciteit – beantwoorden van vragen over welke evenementen/activiteiten kunnen er georganiseerd worden en vragen vanuit de horeca-branches.

Buurt- en dorpshuizen

Het kabinet stelt middelen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen. Deze extra uitgaven bestaan onder andere uit het kwijtschelden van huur en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen.

Aangezien de voorliggende landelijke regelingen (TOGS) niet voor alle dorpshuizen voldoende zijn, hebben wij een subsidieregeling waarmee dorpshuizen en jeugdsozen een financiële bijdrage kunnen ontvangen in verband met liquiditeitsproblemen. Deze regeling bestrijkt de periode maart 2020 - juli

2021. Tot op heden zijn er nog geen aanvragen van dorpshuizen binnengekomen. Wel hebben we een aantal aanvragen van jeugdsozen gehad.

Vrijwilligersorganisaties Jeugd

Het kabinet heeft tevens middelen toegevoegd om lokale vrijwilligersorganisaties, zoals de scouting en speeltuinen, te kunnen compenseren voor financiële schade.

Op dit moment hebben we één verzoek van een scouting club. Deze is nog niet toegekend. Wellicht volgen er nog meer organisaties. Beleid en regelgeving omtrent mogelijke compensatie van vrijwilligersorganisaties wordt momenteel opgesteld.

Opschalingskorting

De gemeente heeft zelf ook kosten gemaakt om aan de corona richtlijnen te kunnen voldoen. Kosten voor technische aanpassingen digitaal vergaderen, advertentiekosten, persoonlijke beschermingsmiddelen, desinfectiemiddelen, etc. Daarnaast heeft de gemeente inkomensderving door een lagere opbrengst van reis- en rijdocumenten. Voor deze uitgaven en gederfde inkomsten heeft het rijk geen toevoeging gedaan aan de Algemene Uitkering. Wel is de opschalingskorting in 2020 en 2021 incidenteel geschrapt om gemeenten financieel tegemoet te komen in deze tijd van corona. Wij betrekken deze middelen daarom bij de dekking van onze corona gerelateerde uitgaven.

Decentralisatie uitkering

Voor de onderstaande onderdelen heeft de gemeente in het kader van corona een decentralisatie uitkering ontvangen. Ook dit zijn algemene middelen, maar verdeeld via een separate verdeelmaatstaf, omdat de reguleren verdeelmaatstaven op deze terreinen tekort schieten.

Toeristenbelasting

Gemeenten ontvangen via een decentralisatie-uitkering voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 compensatie voor de geleden derving van toeristenbelasting als gevolg van de coronamaatregelen.

Eerder is bij de Voorjaarsnota gemeld dat de toeristenbelasting na de coronacrisis zou worden opgelegd. Na de eerste golf is de toeristenbelasting over 2018 en 2019 opgelegd. Dit heeft, voor zover ons bekend, op niet tot problemen geleid bij de betrokken ondernemers. Ook hebben wij in de Voorjaarsnota gemeld dat een verlaging van het aantal toeristen in de gemeente, een direct effect zou hebben op de inkomsten toeristenbelasting voor het jaar 2020. Sinds het opstellen van de Voorjaarsnota is dat beeld gewijzigd. De geraamde opbrengsten lijken te worden gerealiseerd.

Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep

Het kabinet heeft besloten om voor kinderen (0-12 jaar) van wie één of beide ouders een cruciaal beroep heeft, noodopvang te organiseren. Gemeenten coördineren de noodopvang, in overleg met kinderopvangorganisaties en scholen. Van deze noodopvang voor kinderen is door een beperkt aantal ouders/verzorgers gebruik gemaakt.

Precariobelasting en markt- en evenementenleges

Door de coronamaatregelen waren er in de periode van 1 maart tot 1 juni geen terrassen opgesteld en zijn er geen markten en evenementen geweest. Gemeenten zijn daardoor geconfronteerd met lagere inkomsten uit terrasprecario en markt- en evenementenleges. Gemeenten zijn voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 voor dit doel te gecompenseerd.

Voor de leges van evenementen die zouden plaatsvinden na 12 maart en voor 1 september 2020 is een teruggaafregeling getroffen. Hierbij is rekening gehouden met het moment van aanvraag van de vergunning. Wanneer een evenement buiten deze regeling valt, dan ligt het risico bij de organisator en vindt er geen teruggaaf van de leges plaats.

Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief)

De Minister van VWS heeft besloten de eigen bijdrage voor de Wmo (excl. beschermd wonen en opvang) vrij te stellen voor de maanden april en mei 2020. Vanwege een onevenredige uitvoeringslast voor gemeenten en aanbieders rond het tijdelijk opschorten van de eigen bijdrage is besloten om Wmo-cliënten in genoemde maanden vrij te stellen van de eigen bijdrage.

De geraamde jaaropbrengst Eigen Bijdrage Wmo bedraagt € 300.000. Twee maanden vrijstelling van het betalen van de eigen bijdrage Wmo bedraagt voor onze gemeente een inkomstenderving van € 50.000.

Extra kosten verkiezingen 2021

Het kabinet heeft ook middelen aan het gemeentefonds toegevoegd om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij de Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de corona-maatregelen. De extra kosten hangen onder meer samen met aanvullende maatregelen voor de inrichting van stemlokalen, voor het mogelijk moeten huren van alternatieve locaties, voor toegankelijkheid van die locaties en voor de aanvullende werkzaamheden die gemeenten moeten doen ter voorbereiding van de verkiezingen.

De inzet is erop gericht dat de verkiezingen zo worden georganiseerd dat alle kiezers zich veilig voelen in het stemlokaal als ze daar gaan stemmen. Dit geldt natuurlijk ook voor de stembureauleden. Het streven is om het aantal stemlocaties zoveel mogelijk gelijk te houden. Het is immers van groot belang, ook voor de opkomst, dat het voor de kiezers niet lastiger of onveilig wordt om te kunnen stemmen. Daarnaast zullen we een deel van de dienstverlening m.b.t. de verkiezingen digitaliseren zoals het aanvragen van vervangende stempassen of kiezerspas.

Integratie uitkering

Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg, waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers die werkzaam zijn voor een Sociaal Werkbedrijf worden gefinancierd. De compensatie is toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie middels een verhoging van de Rijksbijdrage Wsw. De te verwachten omzetsdaling van Werkplein Ability in 2020 bedraagt € 761.724. Hiervan wordt € 617.499 gedekt uit de verhoogde bijdrage.

Overige aandachtspunten

Gemeentelijke belastingen

Vanuit de gemeentelijke belastingen zijn er geen speciale regelingen meer die voortkomen vanuit corona maatregelen. Ondernemers en ZZP'ers kunnen nog steeds een betalingsregeling aanvragen voor het betalen van hun belastingen en leges. Uitstel van betaling leidt op dit moment niet tot een ongunstige liquiditeitspositie van de gemeente.

Ambtelijke inzet

De coronacrisis vraagt van de gehele organisatie extra personele inzet. Dat gold voor de eerste golf en dat geldt mogelijk in nog grotere mate nu we in de tweede golf zijn beland. De signalen die eerder zijn gegeven zijn onverminderd van kracht. Naast het Kerncrisisteam zijn ook de reguliere teams in meer of mindere mate werkzaam ten behoeve van de coronacrisis. Dit heeft tot gevolg dat er op de eigenlijke beleidsterreinen achterstanden kunnen ontstaan.

Ook merken we de gevolgen van het feit dat we steeds meer op afstand met elkaar werken. Het vraagt extra zorg voor de medewerkers.

Paragraaf Aardbevingen

Rapportage

De gevolgen van het coronavirus zijn voor het aardbevingsdossier op dit moment nog te overzien. Dat wat we aan voorbereidingen kunnen treffen in het kader van de versterkingsopgave en Nationaal Programma Groningen gebeurt in volle gang. Daar waar we vertragingen voorzien, bijvoorbeeld als het gaat om participatietrajecten en draagvlak creëren voor (beleid(s))ontwikkelingen, proberen we te zoeken naar alternatieven om deze vertraging niet te groot te laten worden en/of zelfs in te lopen. Voorbeelden hiervan zijn de brieven en brochures die in het kader van de locatiekeuze voor tijdelijke huisvesting in Kantens zijn verstuurd.

Wat we wel zien is dat werkzaamheden van andere partijen als bijvoorbeeld Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade (TCMG) en Nationaal Coördinator Groningen (NCG) soms vertraging oplopen. Maar ook daar wordt gezocht naar alternatieve werkwijzen, bijvoorbeeld door schadeopnames digitaal te laten doorgaan. Ook NCG heeft een nieuw protocol opgesteld waarin zij op verantwoorde wijze toch proberen opnames, met name als het gaat om schrijnende situaties, met toestemming van de eigenaar door te laten gaan. Gesprekken over opgeleverde versterkingsadviezen worden zo veel mogelijk digitaal opgepakt.

Bouwwerkzaamheden gaan gewoon door. Mogelijk volgt er vertraging in de uitvoering, omdat bouwmaterialen mogelijk niet meer verkrijgbaar zijn of vertraagd worden geleverd als de coronacrisis lang aanhoudt.

De aardbevingscoaches hebben extra aandacht voor de inwoners in schrijnende situaties. Zij moeten immers thuis blijven in een huis waarin ze zich niet veilig voelen.

We zien vooralsnog op dit moment geen financiële tegenvallers of financiële risico's.

In deze nota is de verhoogde lumpsumregeling budgetneutraal verwerkt. Enerzijds ter dekking van stijgende organisatiekosten in het dossier, anderzijds in afwachting van de ontwikkelingen in het dossier.

Bijlagen

Mutaties Najaarsnota 2020

Kostenplaatsen Omschrijving	Kostensoorten Omschrijving	Lasten	Baten
Programma 1 Veiligheid			
Regionale brandweer en rampenbestrijding	Bijdrage Gemeenschappelijke Regeling	150.154	
Programma 2 Bereikbaarheid			
Ontsluitingsweg Bedum	Aanleg wegen- en -bouwkundige werken	100.000	
2e ontsluiting Lauwersoog	Financieel-economische advisering	65.000	
Programma 3 Economie en Werkgelegenheid			
Overige gronden en terreinen	Betaalde pacht	19.000	
Overige gronden en terreinen	Advies en onderzoek	20.100	
Overige gronden en terreinen	Overige kosten	64.000	
Programma 4 Leefbaarheid en Voorzieningen			
Openbaar basisonderwijs algemeen	Huur gebouwen	-22.999	
Onderwijshuisvesting	Bedrijfsverzekeringen	32.500	
Onderwijshuisvesting	Opbrengst Verkoop Gebouwen		-50.000
Onderwijshuisvesting	Handmatige afschrijvingen	166.000	
Onderwijshuisvesting	Handmatige afschrijvingen	168.000	
Overige voorzieningen onderwijs	Overige uitgaven onderwijs	-2.500	
Bijzonder onderwijs	Overige uitgaven onderwijs	-10.000	
Peuterspeelzaalwerk algemeen	Subsidies	-200.000	
Schoolgebouw Baflo Ichtus	Sloop gebouwen	68.020	
Sport algemeen	Huur sportaccommodaties		124.000
Sport algemeen	Inkomensoverdrachten van het Rijk i.v.m. Co		-124.000
Combinatiefuncties	Inhuur via Uitzendbureau (< schaal 10)	11.386	
Sportgebouw gym Dojo	Waterverbruik	300	
Sportgebouw gym Dojo	Energiekosten	6.000	
Sportgebouw gym Dojo	Bedrijfsverzekeringen	800	
Sportgebouw gym Dojo	Kosten beveiligingsdiensten	1.000	
Sportgebouw gym Dojo	Klachten Onderhoud	10.000	
Sportgebouw gym Dojo	Klachten Onderhoud	2.500	
Lokale pers/omroep	Subsidies	6.500	
Waddenkustopgave	Financieel-economische advisering	-65.000	
Programma 5 Sociaal Domein en Volksgezondheid			
Sociaal en cultureelwerk	Subsidies	-75.000	
Sociaal en cultureelwerk	Subsidies	-36.588	
Ondersteuning mantelzorg	Algemeen maatschappelijk werk	-50.000	
Adviesraad	Overige kosten	-4.000	
Adviesraad	Vergoeding presentiegelden	-4.000	

Dorpen coordinatie	Werkbudget	-5.000	
Publiek vervoer	Bijdrage Publiek Vervoer	-7.000	
Vrije kavel jeugd	Begeleiding (workflow)	-123.750	
Vrije kavel jeugd	Begeleiding (workflow)	-170.000	
Vrije kavel jeugd	Begeleiding (workflow)	-60.000	
Inkomensvoorziening P-wet	BUIG-uitkering		-565.637
Inkomensvoorziening P-wet	Bijstandsuitgaven	85.000	
Inkomensvoorziening P-wet	Bijstandsontvangsten		-1.000
Inkomensvoorziening P-wet	Overige kosten	135.000	
IOAW	Bijstandsuitgaven	-4.830	
IOAW	Bijstandsontvangsten		-34.000
IOAZ	Bijstandsuitgaven	4.000	
Levensonderhoud Bbz	Bijstandsuitgaven	-29.000	
Loonkostensubsidies	Bijstandsontvangsten		2.000
Loonkostensubsidies	LKS (uitkeringen)	6.000	
TOZO	Inkomensoverdrachten van het Rijk ivm Co		-8.258.911
TOZO	Bijstandsuitgaven	8.258.911	
Sociale werkvoorziening	Motorrijtuigenbelasting	-5.000	
Wsw Industrie en Diensten	Bedrijfsverzekeringen	32.500	
Wsw Industrie en Diensten	Verg.aan derden gelev.goederen/diensten		1.340.496
Wsw Industrie en Diensten	Verg.aan derden gelev.goederen/diensten		409.000
Wsw Industrie en Diensten	Materialen I&D	-578.773	
Wsw Industrie en Diensten	Materialen I&D	-70.000	
Wsw Industrie en Diensten	Salarissen en sociale lasten - WSW	-64.000	
Wsw Industrie en Diensten	Salarissen en sociale lasten - WSW	-124.000	
Wsw Industrie en Diensten	Verg.aan derden gelev.goederen/diensten		43.776
Vervoersmiddelen WPA	Motorrijtuigenbelasting	5.000	
Plan Participatie & Integratie statush.	Inhuur personeel perceel 2	153.001	
Plan Participatie & Integratie statush.	Inhuur personeel perceel 2	95.335	
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Indiceringskosten/medische advisering	6.000	
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Klanttevredenheidsonderzoeken	-19.000	
WMO - Hulpmiddelen	Hulpmiddelen	220.000	
Begeleiding 18+	Huishoudelijke ondersteuning (uren)	736.000	
Begeleiding 18+	Begeleiding (workflow)	82.000	
Individueel vervoer	Individuele vervoersvoorziening	-18.000	
PGB WMO - HH	PGB's	-15.000	
PGB WMO - BG	PGB's	182.000	
Eigen bijdrage WMO	Eigen bijdr. WMO/Jeugd verstr. in natura		50.000
Jeugd ZIN - begeleiding 18-	Begeleiding jeugd	430.000	
Jeugd ZIN - begeleiding 18-	Begeleiding jeugd	3.126.788	
Jeugdzorg PGB	PGB's	-430.000	
Uitvoeringskosten Jeugd	Vakliteratuur	7.400	
Uitvoeringskosten Jeugd	Kosten contractbeheer	-23.000	
Beschermd wonen	Ontvangen bijdragen overige overheden		-451.000
OGGz	DV_PG&Z (GGD)	21.331	
OGGz	Maatschappelijke begeleiding	-105.343	
OGGz	Maatschappelijke begeleiding	-120.000	
Volksgezondheid	DV_PG&Z (GGD)	-21.331	
Volksgezondheid	Algemeen maatschappelijk werk	-4.500	
Volksgezondheid	Laboratoriumonderzoek	-4.000	

Programma 6 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Duurzaamheid		
Begraafplaatsen	Advies en onderzoek	40.000
Afreken KPL Woonplannen	Activering van lasten aan grexten	390.000
Verbonden partij WO DEAL	DV-inz-BTW vh_Bijdr WO-Deal	206.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Overige kosten	50.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Overige kosten	5.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Overige kosten	17.500
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Overige kosten	15.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Overige kosten	15.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Overige kosten	4.320
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Onvoorziene uitgaven	50.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Ontvangen bijdragen Europese Unie	953.742
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Kapitaaloverdrachten van het Rijk	-1.690.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Overige kosten	35.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Ontvangen bijdragen overige overheden	-35.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Kapitaaloverdrachten van het Rijk	-238.106
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Subsidies	66.666
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Ontvangen bijdragen provincies	-66.666
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Inzet personeel tbv versterkingsopgave	579.438
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Inzet personeel tbv versterkingsopgave	172.000
Gaswinning/Aardbevingsproblematiek	Inzet personeel tbv versterkingsopgave	66.106
Verbonden partij ODG	DV-inz-BTW vh_Bijdr Omgevingsdienst	-30.000
Onderzoek en monitoring W&L	Advies en onderzoek	-33.000
Programma 7 Burger & Bestuur		
Gemeenteraad	Aanschaf computerhardware	-10.440
Accountantscontrole	Accountancydiensten	-86.194
Commissie van bezwaar en beroep	Vergoeding presentiegelden	-5.000
Rijdocumenten	Opbrengst secretarieleges	30.000
Reisdocumenten	Opbrengst secretarieleges	55.000
Verkiezingen	Huur gebouwen	-5.000
Verkiezingen	Vergoeding presentiegelden	-20.000
Burgerzaken Algemeen	Overige diensten	-38.000
Burgerzaken Algemeen	Overige diensten	-35.000
Programma 8 Bedrijfsvoering		
Personeel algemeen	Trainees	-150.000
Personeel algemeen	Overige vergoedingen	-14.015
Personeel algemeen	Arbo algemene voorz. en veiligheid	14.015
Personeel algemeen	Organisatieontwikkeling	120.000
Directie team	Benzine, diesel en LPG	-6.000
Directie team	Operational lease	-15.000
Automatisering	Aanschaf/install. telefooncentrale	-27.250
Automatisering	ICT-adviezen	-60.000
Representatie	Relatiegeschenken en prijzen	-10.000
Verzekeringen	Kst makelaars, taxateurs en advocaten	-11.000
Verzekeringen	Bedrijfsverzekeringen	-26.000
Tractie vervoersmiddelen Het Hogeland	Onderhoud vervoersmiddelen	70.000
Gereedschappen	Overige opbrengsten	-46.000
Gereedschappen	Aanschaf gereedschappen/sluitwerk	46.000
Inkoop	Overige kosten	-8.000

Algemene Dekkingsmiddelen			
Rente, dividend en winstaandelen	Ontvangen rente van woningbouwleningen	200.000	
Rente, dividend en winstaandelen	Ontvangen rente van overige geldleningen	11.415	
Rente, dividend en winstaandelen	Ontvangen dividenduitkeringen	15.000	
Geldleningen/treasury	Bankkosten	-10.000	
Geldleningen/treasury	Betaalde rente van rekening-courant	-75.000	
Geldleningen WoCo's	Ontvangen rente van woningbouwleningen	-175.000	
Kosten wet WOZ woningen	Inhuur personeel perceel 1	30.000	
Kosten wet WOZ woningen	Advies en onderzoek	35.000	
Kosten wet WOZ woningen	Juridische advisering	45.000	
Invordering belastingen	Kst inning gem. belastingen	15.000	
Algemene uitkering	Uitkering uit het gemeentefonds	-64.609	
Algemene uitkering	Uitkering uit het gemeentefonds	-1.176.000	
IU sociaal domein	Uitkering uit het gemeentefonds	-302.891	
IU sociaal domein	Uitkering uit het gemeentefonds	-707.000	
Alg. Uitg. en ink. Stelposten	Stelpost overig en taakmutaties	-153.001	
Alg. Uitg. en ink. Stelposten	Inhuur personeel perceel 1	150.000	
Alg. Uitg. en ink. Stelposten	Stelpost overig en taakmutaties	75.000	
Alg. Uitg. en ink. Stelposten	Stelpost overig en taakmutaties	18.000	
Alg. Uitg. en ink. Stelposten	Stelpost overig en taakmutaties	-95.335	
Alg. Uitg. en ink. Stelposten	Overige inkomsten	-3.138.000	
Reservemutaties			
Reservemutaties programma 4	Reserve Ruimte voor dorpen/ondernemers	-450.000	
Reservemutaties programma 4	Reserve onderwijshuisvesting	-166.000	
Reservemutaties programma 4	Reserve onderwijshuisvesting	-168.000	
Reservemutaties programma 6	Reserve Onderhoud begraafplaatsen	-40.000	
Reservemutaties programma 6	Reserve Woon-/leefbaarheidplannen	-300.000	
Reservemutaties programma 6	Reserve Bovenwijkse kosten Ter Laan 4	-100.000	
Reservemutaties programma 9	Algemene Reserve	-90.000	
Reservemutaties programma 9	Algemene Reserve	3.138.000	
Reservemutaties programma 9	Storting in reserve	1.047.662	
		14.024.347	-11.629.354
		2.394.993	